

# ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark.. vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 39 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 30. September 1944

Einzelpreis 10 Rpf

## Uspešni udarci nemške eksekutive

Težke izgube tujih komunističnih tolovajskih skupin — Med tolovaji vlada veliko razočaranje glede držanja spodnještajerskega prebivalstva

V smislu nalogov iz Moskve skušajo v zadnjem času tolovajske skupine, ki so vdrle v Spodnjo Štajersko in ki vedno znova dobivajo z one strani meje dovoz in oskrbo, izvrševati svoje zločinske akcije v škodo spodnještajerskega prebivalstva. Po boljševiškem in anglo-ameriškem receptu skušajo te roparske in morilske napade slikati prebivalstvu, ki ni neposredno prizadeto, kot »osvojenje».

Vsled odločne vpostave pripravljenih eksekutivnih sil beležijo tolovajske skupine pri tem ob vsaki priliki najtežje izgube. Dne 11. septembra 1944 pozno zvečer so močne tolovajske skupine napadle naselbine Praftberg, Packenstein in Sannbrück (Kreis Cilli). Pri svojem napadu so uporabili tolovaji tudi težko orožje, ki jim je padlo v roke vsled Badoglijevega izdajstva v letu 1943.

V naselbinah nastanjene eksekutivne sile, predvsem manjše edinice Wehrmannschaftsregimenta Untersteiermark, so se v premoči se nahajajočim tolovajskim skupinam hrabro in odločno uprle, prizadevajoč besno napadajočemu sovražniku najtežje izgube. Po izpovedih vrnivših se prisilnih rekrutirancev in ujetnikov iz poznejših bojev so imeli komunistični tolovaji pri Praftbergu 42, pri Packensteinu 29 in pri Sannbrücku 21 mrtvih ter večkratno število ranjencev. V teh bojih je padel SA-Standartenführer Franz Wolf junaške smrti. Lastne številčne izgube so bile razmeroma majhne. Po skoraj 48urnem težkem boju so vdrli tolovaji v naselbine ter izvedli »osvoboditev« v obliki plen-

jenja, ropanja in pustošenja. Na bestialni način so umorili več mož in neko ženo, pri tem pa so po boljševiškem vzoru streljali svoje žrtve v tilnik, jim iztikali oči ter jih tudi sicer mučili na najsrmatnejši način.

Po začasni zasedbi naselbin so se morali tolovaji umakniti. Eno izmed komunističnih tolj je zasledovala neka bojna skupina nemške vojske ter jo je 17. septembra v področju severno od Schönsteina razpolovila na dva dela. Ta tolpa se je boju umaknila v noči na 18. september z naglim begom proti severu in vzhodu. Samo v teku zasledovalnega boja so izgubili tolovaji naštetih 27 padlih in 26 ujetnikov. Kakor so potrdili ujetniki, je znašala dejansko število 10 mrtvih v tolovajskem taboru predvsem radi učinka lastnega artilerijskega ognja večkratno število tistih padlih, ki so jih pustili tolovaji na bojišču.

10. septembra 1944 je uničila neka manjša policijska edinica v področju Wotsch (Kreis Cilli) neko tolovajsko skupino, zbrano na neki kmetiji. Postavljene varovalne straže so bile bliskoma izločene. Ujetih je bilo 13 tolovajev, med njimi šest oboroženih babur. Štirje tolovaji so bili v boju ustreljeni. Po izpovedih ujetnikov je v razstreljeni kmetijski hiši poginilo nadaljnjih 17 tolovajev. Dotičnega kmeta, lastnika kmetije, in njegovo ženo se je kot pomagača tolovajev aretiralo.

Pomembne uspehe proti neki tolovajski skupini na Bachernu je dosegla neka nadaljnja bojna skupina nemške vojske v času od 1. do 16. sep-

tembra. Tolovaji so imeli 39 mrtvih in 21 ujetnikov, mimo tega pa je bilo zaplenjeno večje število pušk in strojnega orožja. Tolovajem se je pri tej priliki odvzelo ukradene konje in krave. Tudi v teh spopadih so bile dejanske izgube tolovajev po izpovedanju ujetnikov bistveno višje.

20. septembra ponoči je skušala neka tolovajska skupina, ki je prišla preko meje, napasti naselbino Schiltera. Ta skupina je bila odbita v večurnem boju, ki je zahteval med tolovaji 18 mrtvih, ne oziraje se na liste izgube, s katerimi so se tolovaji zopet zavlekli čez mejo.

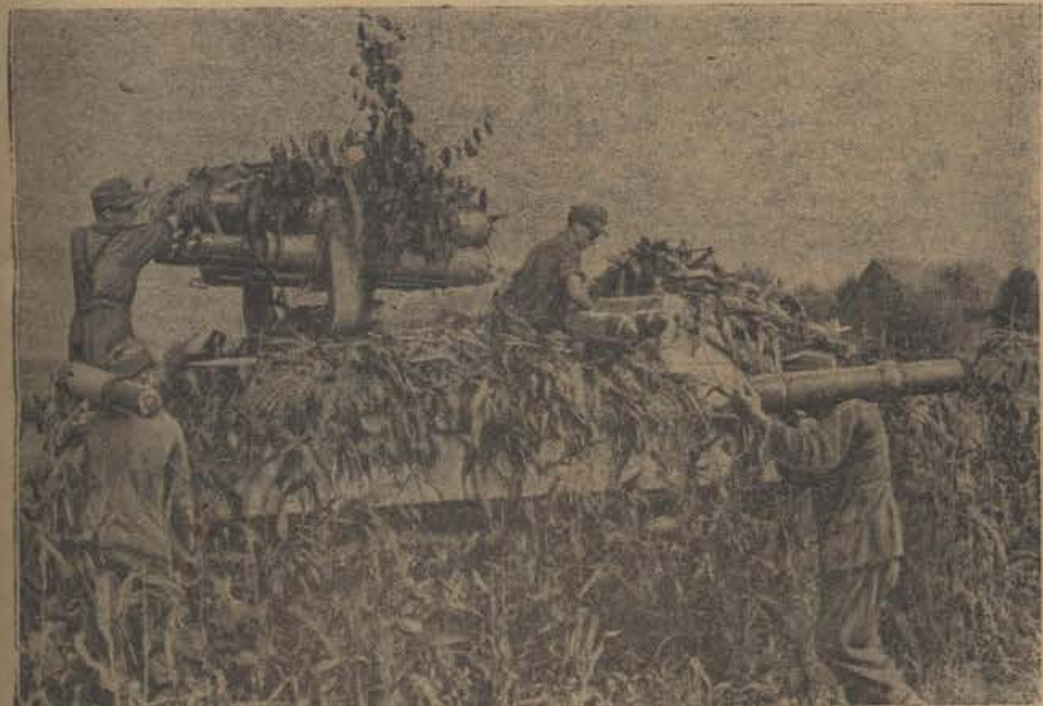
22. septembra 1944 je razbila na južnem obronku Bacherna v območju naselbine Kötsch neka kombinirana bojna skupina nemške vojske, policije in Wehrmannschafta ob osebni udeležbi Gaudertja neko poveljevalno postojanko tolovajev. Dotični tolovaji so se bili zbrali v svrhu razgovora. Pet tolovajskih voditeljev in podvoditeljev je bilo ustreljenih, osem pa ujetih. Med ujetniki sta se nahajali dve kurirki. Dotični kmet, ki je svojo hišo dal na razpolago tolovajem za njihove sestanke, je bil na licu mesta ustreljen. Stanovanjska hiša in postranska poslopja so bila vpepeljena. Po izpovedovanju ujetnikov je pri tem poginilo nadaljnjih 11 merodajnih tolovajskih funkcionarjev.

V zvezi s temi uspešnimi boji zadnjih dni je uspel velikemu številu prisilno rekrutiranih Spodnještajercev povratek v domače vasi. Vsi ti vrnjenci pripovedujejo med drugim tudi o velikem razočaranju tujih tolovajskih voditeljev nad dejstvom, da jih spodnještajersko prebivalstvo ni nikjer sprejemalo z odprtimi rokami kot »osvoboditelje«, kakor so si to predstavljali. Ti pomembni uspehi zadnjih dni širokoustnih tolovajev OF niso samo težko zadeli, temveč so jih tudi razočarali.

Naš boj proti tej boljševiški roparski sodrgi pa se bo nadaljeval do dokončanega uničenja za blago spodnještajerskega prebivalstva. Hd.

### Boljševizacija Finske

Že v zadnji številki našega lista smo omenili sreotne kapitulacijske pogoje, ki jih je diktirala Sovjetija skupno z Anglijo na bojišču neporaženi, toda od Mannerheima in njegovih politikov izdani Finski. Medtem je že prispela v Finsko boljševiška kontrolna komisija, ki ustvarja po nalogu zloglasnega Zdanova vse predpogoje za sistematično boljševizacijo Finske. Po nalogu boljševikov so bile razpuščene na Finskem vse stranke in organizacije, ki so se upirale kapitulaciji Mannerheimove klike. Vse nacionalne elemente, ki bi se utegnili upirati sovjetskemu jarmu, preganjajo boljševiki in njihovi pomagači na vse pretege. Dočim bi prišli kot »vojni zločinci« pred sovjetska sodišča vsi častniki in vojaki, ki so se zlasti v Kareliji borili proti boljševikom, odpirajo sedaj ječe veem komunistom, da bi čimprej poplavili Finsko s sovjetsko agitacijo. V glavnem mestu Helsinki računajo, da bodo imeli najmanj 300.000 brezposelnih, čim se bo izvedla demobilizacija finske vojske. Boljševiki vedo, da bodo brezposelni Finci najpripravnější razširjevalci boljševiških idej. Pomanjkanje živeža je vedno večje in niso prišla finsko-švedska pogajanja nikamor, ker finske ladje ne morejo v švedske luke in ker Švedi ne vedo, ali boljševiki ne bi zaplenili Fincem namenjenih pošilk.



Vorzügliche Tarnung

Artillerie und Werfer haben Feindansammlungen wirksam zerschlagen. Ein schwerer Werfer, gut getarnt, in einem Maisfeld

PK-Kriegsbericht Paul (Sch)

# Siloviti boji v srednji Holandiji

**Najtežji spopadi na italijanski fronti — Povsod je opazati žilavo in vztrajno ter uspešno nemško obrambo v zvezi z učinkovitimi protipotepzami**

Pretekli torek so nemške čete 1. angleško padalsko divizijo pri Arnheimu uničile kljub nadaljnjemu ojačenju iz zraka. To se je zgodilo na najozkejšem prostoru in je bilo pri tej priliki ujetih 2800 Angležev, med njimi komandant divizije. Medtem so se pri Nijmegen upirale lastne čete iz smeri Eindhoven prodirajočemu sovražniku v težkih bojih. V področju Aachen so bili odbiti vsi sovražni napadi, mimo tega pa je bila v protinapadu zamašena neka frontna odprtina. Sovražno mostišče ob reki Sauer pri Echternachu je bilo v večdnevni bojih razbito. Pri Luneville-u so se naše čete spričo sovražne premoči umaknile na vzhodni rob mesta. Trdnjavi Boulogne in Calais sta odbili vse napade, obenem pa je končal junaški zadnji odpor posadke trdnjave Brest na polotoku Le Crozon, kjer je general Ramcke več tednov junaško branil svoje postojanke pred sovražno premočjo na ljudeh in materialu. Posadka trdnjave Brest bo za vedno zabeležena v zgodovini. — Nadaljeval se je »V 1«-ogonj na London. V Italiji so se nadaljevali težki obrambni boji. Ob Jadranu so sovražniku prodor kljub najhujšim naporom ni posrečil.

Nemške čete so po petkovem poročilu nadaljevale uničevanje obkoljenih ostankov 1. angleške padalske divizije. Severno od Nijmwegena so bile zaustavljene proti severu prodirajoče sovražne sile. Južno od Nijmwegena so uspešno prodirale nemške čete, in sicer v protinapadu. Nemško letalstvo je v holandskem prostoru uničilo veliko število sovražnih letal. Pri Aachenu so bili odbiti sovražni oklopniški napadi. Jugovzhodno od Aachena se je ojačil sovražni pritisk. Za Nemce uspešni boji so se odigrali v področjih Pont á Mousson, Nancy in Luneville. Težki boji so se vneli za Remiremont. V težkih obrambnih bojih so se nahajale posadke trdnjav Calais, Boulogne in St. Nazaire. — Severno od Firence so se izjalovili številni sovražni napadi, istočasno pa je sovražnik vsled velikih izgub opustil svoje poskuse prodora. — Ameriški bombniki so v četrtek napadali madžarsko ozemlje, bombardirali so pa tudi Mannheim, Ludwigshafen, Koblenz in Mainz.

Iz sobotnega poročila izhaja, da so naše čete v težkih obrambnih bojih pri Vechelu prekinile zvezo med sovražnimi silami v Južni in Srednji Holandiji. Sovražnik kljub vsem naporom ni mogel razširiti svojega vdora pri Eindhovenu ter je v srditih bojih beležil velike izgube. Pri Aachenu je bil sovražnik odbit v težkih bojih, obenem pa so ga naše čete vrgle v protinapadih na njegova izhodišča. Na fronti Eifel in ob reki Sauer pri Echternachu so bile izvršene učinkovite frontne korekture. Tu je imela izredno težke izgube zlasti 5. ameriška oklopniška divizija. Težki boji so se vršili v področjih Metz, Luneville, Chateau-Salins ter ob gornji Moseli pri Remiremontu. Boulogne, Calais in Dünkirchen so se uspešno upirali. — Pri Lucci in Pistoji v Italiji so se izjalovili sovražni napadi in le pri Fiorenzuoli je zamogel sovražnik razširiti svoj vdor. — Bombni terorni napadi so veljali mestoma Kassel in München. Zbitih je bilo 15 štirimotornikov.

Po poročilu, ki je bilo izdano preteklo nedeljo, je sovražnik izkrcal s težiščem pri Nijmegen nove rezerve iz zraka. Nemške čete so tako prešle k napadu. V Zapadni Holandiji so se medtem naše čete po načrtu umakale na nove položaje. Pri Aachenu in ob fronti Eifel so bili odbiti sovražni napadi. Pri Luneville-u, kjer so nemške čete zaustavile sovražnika, so izgubili nasprotniki od začetka bojev 106 težkih oklopnikov tipa Sherman. Iz obeh mostišč Epinal in Remiremont so bile nemške čete umaknjene na vzhodno obrežje reke Mosel. V Boulogne-u so se upirali ostanki nemške posadke z največjim junaštvom. Napadi na Lorient in St. Nazaire so bili zaman. Nemške baterije so učinkovito obstreljevale Dover in Folkestone. — London je bil v soboto težko obstreljevan s »V 1«. — V Italiji je sovražnik beležil pri Fiorenzuoli le malo terenskih uspehov, ker so bili vsi njegovi napadi odbiti ob velikih izgubah za sovražni tabor. — Ameriški bombniki so napadli več krajev v Jugovzhodni Nemčiji in v sudetskem prostoru. Po

noči so terorizirali Neuf in Düsseldorf. Nad Reichom in Holandijo je bilo pri tem zbitih 32 ameriških letal.

Velike izgube so prizadejale nemške čete po poročilu z dne 25. t. m. v področju Arnheim-Nijmegen v protinapadih sovražniku, ki se je izkrcal iz zraka in še ni razvil svojih sil k napadu. Vzhodno od Eindhovena je sovražnik izvajal le malenkost terena. Pri Aachenu so bili odbiti sovražni napadi in uničeni številni njegovi tanki. Pri Nancy-ju in Chateau-Salinsu je bil sovražnik zavrnjen v nemških napadih. Težke boje so beležili pri Epinalu in Remiremontu. Pri Dünkirchenu in Calaisu je bilo živahno artilerijsko delovanje. Posadki Lorient in St. Nazaire sta razbili sovražne napade in izvedli učinkovite protinapade. Posadka v Boulogne-u se je udala po hrabrem odporu sovražni premoči. — London je bil v noči na 25. t. m. zopet v težkem ognju »V 1«. — Pri Fiorenzuoli so nemške čete odbile sovražne oklopniške napade, istočasno pa so se naše čete v jadranskem odseku na povelje umaknile na nove postojanke severozapadno od mesta Rimini, kjer je sovražnik izgubil v nspadih 35 tankov.

Več sovražnih napadov so nemške čete odbile na mostišču v Zapadni Holandiji ter pri Aaveru, medtem pa so se nadaljevali težki boji zlasti pri Eindhovenu. Dočim so se sovražni napadi pri Vechelu izjalovili, je sovražnik prodril pri Helmondu par kilometrov proti vzhodu. Velike izgube je utrpel sovražnik pri poskusu reševanja obkoljenih ostankov 1. angleške padalske divizije. Pri Nijmegenju je sovražnik silovito napadal, pridobil pa je le malo tal. Pri Aachenu so zavrnile nemške čete več napadov ter obkolile neko ameriško bojno skupino. Odbiti so bili nadalje napadi pri Luneville-u. Močni odredi ameriške 7. armade so nadaljevali svoj velenapad med mestoma Epinal in Remiremont. Težki boji so se odigrali ob reki Mosel. Sovražnik je bil nadalje odbit pri svojih napadih na Calais. — Povračilni ogonj je veljal mestu London. — Vsi sovražni poskusi prodora v Italiji so se izjalovili ob hrabrosti in vztrajnosti naših čet. Tudi ob Jadranu je nova nemška obrambna fronta vzdrževala sovražni pritisk. — Terorni napadi so veljali v Zapadni Nemčiji, zlasti mestom Koblenz, Frankfurt in Straßburg. Zbitih je bilo enajst sovražnih letal.

Po poročilu z dne 27. t. m. je bila 1. angleška padalska divizija kot elitni korpus v enajstdnevni srditih bojih dokončno in popolnoma uničena. Ujetih je bilo 6450 Angležev. Sovražnik je imel več tisoč mrtvih. Zaplenjeno je bilo 30 topov in 250 vozil. Uničenih je bilo tisoč jadralskih tovornih letal, zbitih pa nad 100 drugih letal. Pri Eindhovenu se nadaljujejo boji z ojačenimi angleškimi četami. Od Aachena do Metza so beležili razen artilerijskih dvobojev le lokalno bojevanje. Pri Nancy-ju so se zrušili sovražni napadi v našem ognju. Med Epinalom in Remiremontom je

7. ameriška armada spričo žilavega nemškega odpora imela le male lokalne uspehe. Težki boji so se odigrali pri Calaisu. — Povračilni ogonj »V 1« nad Londonom. — V Italiji so bili odbiti vsi sovražni velenapadi v smeri prodora nemške fronte. — Terorni napadi so veljali mestom Gena-brück, Bremen in Hamm. Angleški letalci so napadli Frankfurt in Karlsruhe. Nad Reichom in nad Holandijo je bilo zbitih 33 sovražnih letal.

## „Nemčija v sovjetski ječi“

Kakor poroča »Völkischer Beobachter« po virih iz Stockholma, je boljševiski zgodovinar in gospodarstvenik David Dallin objavil v listu »American Mercury« članek, v katerem razvija avter svoje misli o načelih, po katerih baje namerava Sovjetska nastopiti v po njenih četah zasedeni Nemčiji.

Dallin opozarja svoje ameriške čitatelje predvsem na to, da ima kazen nekako centralno mesto v sovjetskem svetovnem nazoru in da je tadej kaznovanje v velikem obsegu orožje komunistov v njihovem socialnem boju. Glavni cilj sovjetov pa je pri tem fundamentalni preobrat socialne strukture v sleherni deželi. Kazen bi po mnenju sovjetskega zgodovinarja zadela vse plasti nemškega naroda, ker gre za to, da se otrepa Nemčijo sleherne politične in gospodarske moči. Z Nemčijo bi se imelo zgoditi isto, kar se je že zgodilo na Poljskem in v baltičkih deželah. Zivljenjski standard nemškega naroda po njegovem mnenju ne sme biti višji, kakor je bil življenjski standard v tistih delih Sovjetske Unije, ki jih je Nemčija prvotno zasedla.

Iz vsega tega je razvidno, da bi boljševiski Nemčiji pripravili strašno usodo. Kdor ne bi bil sam krivnik, bi mu stalno grozila smrt. Ali se je tedaj čuditi, da daje nemški narod spričo tako satanskih načrtov stopnjevanj odnor, ki se ho nadaljevati do uničenja vseh zunanjih nasprotnikov nemškega naroda?

## POLITIČNE BELEŽKE

□ Amerikanci želijo oporišča v vseh delih sveta. »Zedinjene države bi morale svoje zavezništvo in sovražniško politiko, da bodo po vojni Zedinjene države zahtevale oporišča v Atlantiku in Pacifiku kot garancijo naše bodoče varnosti in našega mira.« Tako je izjavil predsednik zunanjega odbora senata Zedinjenih držav, Cordell, ki je na skupščini ameriške legije zastopal stališče, da morajo Zedinjene države obdržati vsa očišča, ki so jih zasedle ameriške čete v tej vojni.

□ Židovski major je odredil bičanje jetnikov. Ameriški list »Chicago Daily Tribune« poroča, da je ameriško vojaško sodišče obsodilo na leto dni prisilnega dela in na izključitev iz oborožene sile majorja Louis-a Rotschild-Lekov-a, bivšega tekstilnega trgovca, ker je odredil bičanje vojakov, ki so se nahajali kot jetniki v vojaškem zaporu. Židovski major je odredil bičanje z gumijastimi cevmi, ki povzročajo grozne bolečine in ne povzročajo vidnih znakov v obliki podpluh.

□ Švica in njene vojne skrbi. Nevtralna Švica ima težave z železniškimi zvezami v Nemčiji, Italiji in Franciji. Manjka ji pa tudi vsaka zveza v Španijo, kjer ima v pristaniščih blago, ki čaka na prevoz v Švico. Trenutno ugibajo, ali bi se dalo urediti avtomobilski tovorni promet, ki bi obavil prevoz blaga med Španijo in Švico, dokler se ne vpostavijo radi vojnih dogodkov v sosednjih zemljah prekinitve in otežavane železniške zveze. V kolikor bo to preko zasedene Francije izvedljivo, je poglavje zase.



Karte zu den erfolgreichen Abwehrkämpfen bei Sanok und Krosno

Scherl-Bilderdienst-M

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung, Eugen Baumgartner, Haupt-schriftleiter Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 10. April 1940 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherem Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

# Stabilizacija fronte na vzhodu

## Večji boji samo med Düno in med zalivom mesta Riga — Sanok in Krosno sta še vedno žarišči težkih bojev

Na vzhodni fronti so potekale operacije v preteklem tednu tako, da so se po poročilu z dne 21. t. m. izjalovili v pokrajini Szekel sovjetski napadi deloma v nemških protisunkih. Medtem se je nadaljevala težka obrambna bitka za karpatska sedla v odseku južno od Sanoka in Krosna. Pri Varšavi so bile boljševiške bojne skupine, ki so forsirale Vislo, uničene na zapadnem obrežju ter je bilo pri tej priliki uničenih ali zaplenjenih 69 naskočnih čolnov. Sovražni napadi so se izjalovili tudi ob Bobru pri Bialystoku. Nemške oklopniške čete so medtem pridobile pri Mitau-u na terenu. Na Letonskem in na Estonskem je sovražnik nadaljeval svoje napade z novimi rezervami. Naše odlično se vojskujoče čete so razbile te napade s protinapadi ter so v sedmih dneh uničile 600 sovjetskih tankov.

V obrambni bitki v področju Sanok—Krosno so se po poročilu z dne 22. t. m. nadaljevali težki boji z novimi rezervnimi silami boljševikov. V protinapadih je bilo razbitih mnogo sovjetskih tankov ter odstranjenih več lokalnih vdornih odprtin. Pri Varšavi se je izjalovil nov boljševiški poskus forsiranja Visle, ki je običal že na otokih. Ujetih je bilo 200 boljševikov. Jugozapadno od mesta Mitau smo kljub žilavemu sovražnemu odporu pridobili na terenu. Na Letonskem in na Estonskem so naše hrabre čete odbile vse boljševiške poskuse prodora tudi osmega dne velike bitke. V obrambi in protinapadu je bilo uničenih 21. t. m. nad sto sovražnih tankov. Na Severnem Estonskem so se naše čete po načrtu in na povelje umikale iz odseka Narva.

Na Sedmograškem je sovražnik napadal pri Torenburgu in v področju Szekel ter je bil odbit v trdih bojih. Južno od Sanoka in Krosna se nadaljuje obrambna bitka z nezmanjšano silovitostjo. Nezlomljiva obramba je skupno z odločnimi protisunki naših oklopniških sil in grenadirjev tudi 22. t. m. preprečila vse sovražne poskuse prodora. Na srednjem odseku so se izjalovili lokalni sunki sovražnika južno od reke Memel. Pri Mitau-u so naše oklopniške napadalne čete izboljšale svoje postojanke ter odbile več sovražnih protinapadov. Medtem se je silno stopnjevala bitka v severnem odseku, kjer so bili odbiti vsi sovjetski poskusi prodora. Zapovedan umik na Severnem Estonskem se je tudi 22. t. m. vršil po načrtu in brez sovražne motnje.

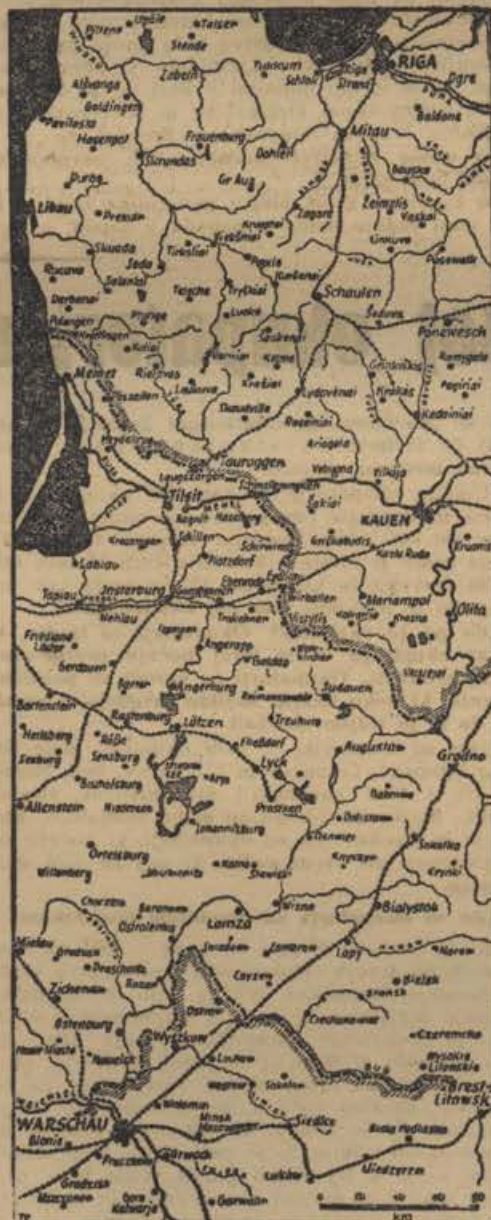
Dne 24. septembra je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se novi sovražni poskusi prodora izjalovili na obeh straneh Torenburga ob žilavi obrambi ter v uspešnih protinapadih nemških in madžarskih oklopniških čet. Južno od Neumarkta je imel sovražnik velike izgube. Pred karpatskimi sedli južno od Sanoka in Krosna se nadaljujejo težki boji. Tudi v tem odseku so nemške čete 23. t. m. preprečile sleherni sovražni poskus prodora. Pri Mitau-u je bilo uničenih oziroma zaplenjenih do 24. t. m. 91 tankov in 184 topov. V severnem odseku so bili masirani boljševiški pehotni in oklopniški napadi odbiti oziroma zaustavljeni. Nemško letalstvo je z dobrim učinkom posegalo v srčite boje. Kljub močnemu pritisku boljševikov so nemške čete izvajale svoje operacije po načrtu. Nemško letalstvo je v dveh dneh zbillo na vzhodu 73 sovražnih letal ter uničilo 51 tankov, več sto vozil in topov.

V ponedeljek so sporočili, da so bili pri Torenburgu in v področju Szekel odbiti oziroma zastavljeni napadi boljševiških in romunskih odredov. Napad in obramba sta se nadaljevala z menjajočim uspehom ob beskidjskih sedlih pri Sanoku ter Krosnem. Južno od Rige je bil sovražnik v uspešnih protisunkih zavrnjen. Na ostali fronti severnega odseka so se vršile umikalne operacije po načrtu. Mesto Reval je bilo pred par dnevi izpraznjeno po uničenju vseh vojaško važnih naprav. Naše umikalne operacije v smeri proti Severni Finski se vršijo po natančni pripravi. Pri Prilepu v Macedoniji je bila razbita neka bolgarska skupina ter je padla vsa njena oprema z orožjem vred v naše roke. Ob bolgarski zapadni meji ter ob Železnih vratih so se razvneli lokalni boji.

V jugozapadni Sedmograški se je ojačilo sovražno napadalno delovanje dne 26. septembra ob

madžarsko-romunski meji. Severno od Arada so nemške in madžarske čete zavrnile sovražne napadne konice. Ob beskidjskih sedlih je sovražnik vpostavil nove sile ter je nadaljeval ves dan svoje napade, ki so pa bili odbiti oziroma zastavljeni v trdih bojih. Med Düno in zalivom mesta Riga so bili v teku naših umikalnih operacij zavrnjeni številni napadi pritiskujočega sovražnika, ki je izgubil 40 tankov. Sovražnik je izgubil v času od 14. do 24. septembra 933 tankov.

Iz poročila z dne 27. t. m. je razvidno, da so v področju Szeged, Gyula in Oradea Mare v teku srđiti napadali in obrambni boji s prodirajočimi sovražnimi skupinami. Ob Železnih vratih, jugozapadno od Orsove, so preprečile naše čete v protinapadih sovjetski poskus obkoljevanja. Na obeh straneh Torenburga in južno od Neumarkta so se tudi večer izjalovili vsi sovjetski napadi. Ob obronkih Karpátov so se umaknile nemške in madžarske čete na povelje v pripravljene višinske postojanke. Ob severovzhodni meji Slovaške pritiskajo boljševiki dalje proti beskidjskim sedlom. Tu so bili odbiti srđiti napadi ter zapahneni nekateri vdori. Dobro napreduje tudi boj proti upornikom v Varšavi. Južno od Memela so se



Karte des Kampfraumes von Warschau bis Riga

Scherl-Bilderdienst-14

odigrali brezuspešni boljševiški sunki. Naš umik med Düno in zalivom mesta Riga se vrši po načrtu. Varovalne čete so odbile številne sovražne napade. Nad luko Vadsö je bilo pri napadu sovjetskih letal uničenih s strani nemških lovcev 14 sovražnih letal.

## Churchill se izgovarja

### Medle izjave angleškega premijerja o poljskem vprašanju

Churchill je podal v Spodnji zbornici izjavo o poljskem vprašanju, ker je bila nevolja glede obravnavanja tega vprašanja z dneva v dan vedno večja. Kar je Churchill izjavil, ni bila nikaka pomoč Poljakom, ker se je Churchill otepal s cenanim hvalisanjem varšavskih upornikov. Izjavil je med drugim, da je angleška vlada predaleč oddaljena od prizorišča, da bi zamogla prevzeti odgovornost za podporo splošnega upora na Poljskem. Pri tem je Churchill menda mislil, da je svet že pozabil na to, da je bila ravno Anglija tista sila, ki je pognala Poljake z angleško »garancijo« v vojno proti Nemčiji, čeprav so bili Angleži takrat ravno tako daleč oddaljeni od prizorišča kakor sedaj. Takrat so obljubili Poljakom celo efektivno pomoč, sedaj jim pa ne morejo ali nečejo pomagati niti pri uporu. Churchill je nadalje izjavil, da je angleška vlada izrazila nadpram sovjetski vladi upanje, da bo Sovjetija podprla poljske upornike, v kolikor bo to v njeni moči. Taka je Anglija! Najprej je pahnila Poljake v nesrečo, sedaj jih pa prepušča milosti rdečega carja Stalina.

## Nemško letalstvo bi hoteli uničiti

Glede uničevalnih načrtov, ki jih je izdelal ameriški finančni minister Morgenthau za slučaj zmagave zaveznikov nad Nemčijo s pritrditvijo predsednika Roosevelta, so sporočili sedaj iz Washingtona nova posameznosti. Kakor omenjamo že na drugem mestu, predvideva ta načrt v prvi vrsti uničenje nemške industrije in ne samo to: tudi obnova nemške industrije bi se prepovedala. Preko tega hočejo uničiti še tisto industrijo, ki bi jo našli zavezniki v obratovanju. Brezpogojni kapitulaciji Nemčije bi sledili pogoji trdega miru.

Kakor poroča sedaj ameriška agencija United Press, so si na pristojnih ameriških mestih jasni o tem, da mora Nemčija izginiti tudi v zraku. Londonski dopisnik angleškega dnevnika »Times« je označil Morgenthau-a »ameriškim Vansittartom« ter potrjuje vest, da so Roosevelt, Churchill in Eden v Quebecu pritrtili Morgenthauovemu načrtu. Brutalni uničevalni načrt bo nemški narod v njegovem odporu samo še bolj združil. Barcelonski list »El Correo Catalan« piše, da tu ne gre samo za izbruh sovražstva, nego za rafinirano izmišljen načrt. Nemški narod hočejo spremeniti v trgovsko blago. Kakor bi se zaveznikom pač zdelo, bi Nemci imeli opravljati zgolj suženjsko delo. Nemški narod pozna te načrte, zato bo v zadnjem razdobju te vojne, ki odloča o življenju in smrti, napregel vse sile za dokončno uničenje njegovih sovražnikov. Židovskim uničevalnim načrtom zoperstavlja nemški narod vse svoj vojni, moralni in materialni potenciali.

□ Angleški cilji z zasedbo Holandije. Londonsko časopisje očitno prikazuje, da gre Angležem z zasedbo Holandije v glavnem za tem, da bi zamogli Nizozemce rekrutirati za armado, letalstvo in mornarico ter jih vpostaviti v boje v Pacifiku zoper Japonce. S tem bi se zopet lahko prizanašalo Angležem ter štedilo »plemenito gospodo« angleško kri.

□ Mezdno gibanje na Švedskem. Na Švedskem bodo v prihodnjih tednih začeli z mezdni gibanjem velikega obsega, na katerem je zainteresiranih okrog 560.000 delavcev. Delavske strokovne organizacije zahtevajo zvišanje plač. Po njihovih pojmih so se dvigale cene življenjskih potrebščin veliko bolj hitro kakor pa mezde in plače delavcev in nameščencev.

# „Tovariši - izdani smo!“

**Vedno večje nezadovoljstvo v vrstah komunističnih tolovajev — Zgovorni dokument tolovajskega izdajstva — Tito je izdal brez kompromisne boljševe**

Znano je, da v tramovju OF že dalje časa zelo sumljivo poka. V strehi te stavbe, pod katero se nahajajo kopicke bivših strankarskih drobcev in politikov, med katerimi igrajo komunisti prvo vlogo, so nastale velike špranje. Stari komunisti se upirajo proti neprozorni in dvorezni politiki svojega vrhovnega glavarja.

Prvi povod k temu je dal Josip Broz — Tito s svojim sporazumom s kraljem Petrom II. in njegovo emigrantsko vlado v Kairi. Ti stari in zagriženi komunisti, ki se nahajajo v borbi proti cesarjem in kraljem, plemičem in duhovnikom ter sploh proti vsem poštenim ljudem, komunisti torej, ki so se merodajno udeležili umora kralja Aleksandra in ki so kralja Petra II. javno zasramovali kot »smrkovca«, mu prepovedali povratek v domovino po vojni ter povrh še odstavili kraljevsko emigrantsko vlado: ti komunisti odklanjajo vsako sodelovanje s članom reakcionarne srbske dinastije ter mu nočejo pomagati, da bi kedarkoli prišel zopet do oblasti.

Ti stari komunisti, katerim sta srp in kladivo edini ideal in ki sovražijo vse, kar je kraljevskega, odklanjajo dvostrano Titovo politiko. Ti komunisti, ki so bili pravzaprav ustanovitelji OF, že slutijo, da jim je odbila zadnja urica in da se jih hoče spraviti ekovi zamotane niti »demokratske diplomacije« ob sadove njihove obupne borbe. Nezadovoljstvo v vrstah tolovajev je vedno večje. Od dne do dne je vedno več ubežnikov. Disciplino in bojevitost vzdržujejo politikomisarji samo še z brutalno silo in s svojimi strojnimi pištolami.

Kako bolešno je izdajstvo, ki ga občutijo stari komunisti, je razvidno iz pričujočega letaka, ki so ga bili objavili na Kranjskem. Vsebinsko tega letaka, ki govori za sebe prinašamo v naslednjem v celoti:

## TOVARIŠI — IZDANI SMO!

Tri leta je, odkar sta nas vodstvo Osvobodilne fronte in Komunistične partije Slovenije spravila v gozd in v boj. Tri leta se že potikamo kakor zveri od šume do šume, od ene meje do druge. Tri leta se bijemo proti Nemcu, Lahu in beli gardi. Tisoči naših prvih in najboljših partizanskih borcev so padli, ker so verovali, da se bore proti okupatorju za svobodno Slovenijo, za zmago slovenske Rusije in za uničenje kapitalizma.

Tri leta so nam dopovedovali, da se stara, gnila, diktatorska Jugoslavija ne sme več povrniti. Slovesno so odstavili begunsko kairsko vlado in z bolečino v srcu smo žrtvovali svojo domovino. Tri leta smo verjeli, da se borimo za velike in vzvišene cilje. Zaradi tega smo pustili svoje domovine, svoje družine in mirno življenje. Trpeli smo lakoto, boleznin in neprestano preganjanje. Z bolečino v srcu smo žrtvovali svojo domovino, vojni vihr, ker smo bili prepričani, da vse to žrtvujemo zaradi lepše bodočnosti, v katero nas vodita Tito in Osvobodilna fronta. Tri leta smo pobijali največ lastne brate, ker so nam govorili, da so to izdajalci in edina ovira na poti do naše zmage.

Zdaj, po treh letih trpljenja in boja, so nas voditelji in poveljniki izdali, in izdali s tem našo stvar.

Naš bog, naš Tito, ki je pred pol leta odstavil kralja Petra in njegovo vlado, je poslal v isto vlado svoje zastopnike. Ti so prisegli odstavljenu kralju, čigar vrhovni poveljnik in glavni zaupnik je še vedno general Mihajlovič.

V izdajalsko vlado ni poslal kakih starih partizanskih borcev, temveč bivšega jugoslovanskega diktatorskega bana Marušiča, najbolj zloglasnega zatralca slovenskega delovnega ljudstva pod vlado krvavega kralja Aleksandra Ista Tito, ki nas je gnil v boj proti kapitalizmu in imperiaizmu, je te dni odletel v Rim in se tam pobralil z angleškimi ministrskim predsednikom Churchillom, glavnim zastopnikom angleškega in ameriškega kapitala. Našo slavno narodno osvobodilno vojsko je dal na razpolago angleškim in ameriškim fašistom za bodočo vojno proti slovaški Rusiji.

Tito nas je prodal, da bi rešil svojo kožo in svoje zlato.

Nam politični komisarji dopovedujejo, da bodo Rusi čez mesec dni tukaj in nas s tem gonijo v nove žrtve. V resnici so se zavezniki na konferenci v Teheranu dogovorili, da bo segal ruski vpliv — ne ruska oblast — samo do Donave. Naše ozemlje pride pod vpliv zahodnih kapitalističnih držav, če ne celo Nemčije ali Avstrije. Vse tiste, ki so postali člani partije po letu 1941 ter navadno moštvo, naj prepuste njihovi usodi, to je smrti od Nemca ali domobrancev. Ker se nas hočejo iznebiti, nas zdaj zaradi tega napol gole, boste in sestradane gonijo v blazne napade na domobrance, da pade v vsaki borbi po sto ali dvesto ljudi.

Tisti, ki smo jim tri leta verjeli in se zanje borili, nam našo zvestobo zdaj plačujejo z izdajo in s smrtjo.

Naše družine in otroci so izpostavljeni preganjanju Nemcev in domobrancev. Naši voditelji pa so svoje žene in otroke z angleškimi letali odpeljali na Malto. O tem pričajo slike v brošurah, ki so jih zadnje čase metala zavezniška letala na naše ozemlje.

Cela vrsta prvakov Osvobodilne fronte je že v zvezah z belo gardo v Ljubljani in v Italiji. Obljubljajo, da bodo prenehali z vsem bojem proti domobranstvu ter nas, stare borce, izročili v roke nasprotniku, če jim vodstvo bele garde garantira življenje ter vrnitev v Ljubljano. General Jaka Avšič se je te dni odpeljal v Bari ter se tam sestal z zastopnikom klerikalcev in slovenskih kapitalistov Ivanom Avenekom. Porajal se je z njim glede izročitve vodstva OF, osvobodilni vojski bele garde.

Po Ljubljani kroži pismo poveljnika Dakija, ki nas goni zadnje tedne iz napada v napad, od po-

raza do poraza, ker se nas hoče iznebiti, da bi je sam popihal na varno. Pismo so dobili vrabobranci pri Dakijevem kurirju. V njem Dakij pravi dobesedno: »Ze zdaj, ko nas gonijo Nemci in domobranci, nas vrag jemlje. Kaj bo šele, ko se bodo spravili nad nas še Angleži!«

Daki sam ne verjame več v svojo stvar, nas pa vseeno tera v smrt ter nas farba z rusko zmago in rusko pomočjo.

Predsednik komisije za ugotavljanje zločinov okupatorjev in njihovih pomagačev, dr. Maks Snuderl, je že pred dvema mesecema poslal klerikalnim krogom v Ljubljani pismo, v katerem prosí, naj mu omogočijo povratek v Ljubljano. V pismu razodeva, kako strašna korupcija in nemoralna vladata v vodstvu OF. Takole pravi: »Med moštvo razsajajo zlasti spolne bolezni. Vojaki stradajo in so ušivi, vodstvo pa ima na pretek izbrane hrane, najboljših vin ter žensk. Nemorala v vodstvu OF je nepopisna. Vse mora vzeti vrag.«

Mi krvavimo in umiramo v neprestanih bojih, naši izprijeni škricarski voditelji pa zro in se kur-bajo v Kočevskem Rogu. Zraven se pogajajo na naš račun s tistimi, pred katerih puške nas ubogo rajo gonijo, da bi jim ne bili pri svinjskih kupčijah v nadleqo.

## Tovariši partizani!

Naš boj je bil zastoj. Domobranci nas gonijo kakor pse, naši voditelji in poveljniki nas izdajajo.

Dovolj je naših žrtev in gorjal! Pobijmo izdajalce, ki so nam lagali tri leta in nas zdaj prodajajo kapitalistom in beli gardi ter na Primorskem sklepajo sporazume z Nemci in s fašisti. Postrelimo politikomisarje, komandante, partije in vse politične pse, ki stoje s pištolami za nami. Pobijmo jih in se rešimo, kamor kdo ve in zna. Če rešujejo oni svoje glave z izdajstvom in brez ozira na nas, storimo mi prav tako. Dovolj je žrtev in trpljenja za prazen nič.

Ostanimo živi! Ne dajmo se pobiti za ljubljanske škrice, ki so nas tri leta vlekli za nos, živeli od našega boja ter pošiljali milijone osvobodilnih posojil v inozemske banke — zase.

Dvanajsta ura hije. Naredimo konec izdajstvu in skrbimo za svoje življenje, za nič drugega.

Smrt izdajalcem osvobodilnega boja in slovenske stvari!

# Boj okupatorjem onstran meje!

V št. 265 dnevnika »Marburger Zeitung« je objavil dr. Helmut Carstanjen uvodnik, čegar glavne misli so sledeče:

»Uničite okupatorje!« »Zapodite okupatorje iz dežele in škudite jim, kjerkoli le morete.« »Okupatorjem niti enega samega žitnega zrna!« Ta bojna gesla je čitati v komunističnih letakih OF, da se človeku že kar gabi. Mi ta gesla radi potrjujemo in pravimo: Da, boj okupatorjem!

Kdo pa je okupator? Okupatorji so ljudje, ki nekaj okupirajo in si torej hočejo prolipravno nekaj prilastiti. Okupatorji so narodi ali politična gibanja, ki neko deželo nasilno zasedejo v namenu, da bi jo trajno obdržali.

Tako so boljševeki l. 1939 okupirali male naroda Estonske, Letoncev in Litvanecv. Selo Nemci so jih l. 1941 osvobodili komunistične strahovlade. Boljševeki okupirajo sedaj Romunijo, Bolgarijo in Finsko. To so okupatorji, ki hočejo zagospodovati po vsem svetu, ki naj za njih dela in gara.

## Kdo so okupatorji na Spodnjem Stajerskem?

Morda Stajerci, Nemci, ki so se l. 1941 ob navdušenih pozdravih celokupnega prebivalstva vrnili na Spodnje Stajersko? Ali je bilo prebivalstvo Spodnje Stajerske, ki se je s sprejemom v organizacijo Steirischer Heimbund maja 1941 do 90% priznalo k Nemčiji in Adolf Hitlerju, okupirano? Noben resno misleč človek pač ne bo zatrjeval, da smo vdrli v lastno domovino ter jo okupirali. Če je nekdo, ki ima sveto pravico do dežele in do zemlje, je to tisti, ki je v tej deželi doma, ki je v tej deželi gradil svoje hiše, oral njeno zemljo in dvignil blagostanje. In to so bili več kot eno tisočletje ne morda Kranjci in čiči, pa tudi ne »Jugoslovani«. Najmanj pa predniki tiste tuje tolovajske sode, ki jo je poslal komunistični glavar Josip Broz ropati na Spodnje

Stajerskem. Dejansko so bili to naši rojaki, Stajerci. Le-ti so vedno sodelovali s prebivalci Gornje Stajerske in Spodnje Stajerske, čisto vseeno, ali so se posluževali nemščine ali pa narečij na Spodnjem Stajerskem. Ta skupna domovina Stajerska je bila že od pamtiveka del Reicha, kateremu danes zopet pripada. Njena usoda je ne- ločljivo povezana z usodo Reicha. Na nemški način so si prebivalci Stajerske od Dachsteina do Save uredili svoje življenje in nemški meč jih je varoval pred nevarnostjo, pretečo z jugovzhoda. Medtem ko so morali balkanski narodi več stoletij živeti pod turškimi jarmom, so se Spodnještajerci lahko gospodarsko in kulturno razvijali. Da zamorejo Spodnještajerci s ponosom gledati na svoje lepe hiše, pokazovati na urejene srenje in da se jih je spričo balkanske nepismenosti šolalo za življenje in da so Spodnještajerci solastniki vsega, kar daje življenju vrednost življenja, se imajo edinole zahvaliti svoji usodni skupnosti z nemštvom. Nemcev se torej nikar ne more smatrati kot okupatorjev, ker je Spodnja Stajerska njihova last in last z njimi neločljivo povezanih Spodnještajercev že nad tisoč let. Okupatorji Spodnje Stajerske so bili tisti zastopniki jugoslovanskega, tisti Kranjci in čiči, ki so se Spodnje Stajerske l. 1918 proti vsakemu pravu polastili in se po njej šopirili. 23 let so imeli Spodnještajerci srečo, uživati »blagoslov« teh okupatorjev. Takrat so našo domovino nasiloma raztrgali. Adolf Hitler jo je zopet združil. Sedaj pa skušajo tuji komunistični tolovaji znova okupirati Spodnje Stajersko ter jo pahitati v nesrečo.

Da, tuji okupatorji so to, ki danes ropajo, morijo in plenijo na Spodnjem Stajerskem. Le pogledite si voditelje OF, same tuje komuniste, ki so že pod bivšo Jugoslavijo sedeli po ječah. Ali gre tu za Kidriča, Kardelja, Baeblerja, Fajfarja, Marušiča ali Avšiča, vsi so z one strani meje, sami

# Grozodejstva Šerčerjeve brigade

## Tolovaji so umorili več slovenskih narodnjakov iz Spodnje Štajerske

Ljubljanski »Slovenec« z dne 29. decembra 1943 je objavil na drugi strani dolgo poročilo o grozodejstvih in krvavem koncu takozvane »Serčerjeve brigade« na Kranjskem. Spodnještajerce bo zanimalo v tem poročilu samo »klanje na Travnj gori«, ker so boljševiki iz OF ubili s strelji v tilnik več znanih slovenskih narodnjakov iz Spodnje Štajerske. Iz članka, datiranega iz Postojne, je razvidno, da so se maščevali tolovaji nad prisilno mobiliziranimi fanti radi težkega poraza, ki ga je doživela Serčerjeva brigada na »Grčarici«. Tolovaji so bili skrivni v »Jelenovem žreju« in so se od tam pomaknili na Travnj goro. Na Travnj gori so vse tiste, ki so jih spoznali kot »nezanesljive«, slekli do nagega, jih zvezali tri po tri skupaj in nato »likvidirali« s strelji v tilnik. Ves jok in prošnje mučenih žrtev so bile zastonj. Kakor poroča očividec, so boljševiki umorili na ta način 38 mož. Doslej se je ugotovilo sledeča ime-

na umorjenih: Bojan Rosch (Cilli), Slavko Rustja (Cilli), Rafko Samec (Cilli), Franjo Sketa (Fraglau), Marijan Batschnik, Zvonko Kratschun in Drago Schocher (Marburg).

Fa grozni zločin so izvršili komunistični tolovaji dne 5. novembra ob 3. uri popoldan. Strel v tilnik je oddal neki dolgi, suhi tolovaj. Po tem krvavem dejanju so boljševiki umorili še pet Badogiljevcev, 8 uniformiranih tolovajev in mnogo civilnih oseb. Nemške čete so nato pri vasi Trata popolnoma uničile Serčerjevo brigado.

Poročilo »Slovenca« je vsakemu mislečemu človeku dovolj. Ako ti komunistični krvočolniki, ki vedno zatrjujejo, da hočejo »osvoboditi« Spodnjo Štajersko, morajo znane slovenske nacionalne fante, čijih starši so bili znani kot »koroški borci«, nastane vprašanje, kaj neki bi imeli po taki »osvoboditvi« pričakovati ostali Spodnještajerci!

# Spodnještajerci se borijo, delajo in verujejo

## Bundesführer Steindl o položaju na Spodnjem Štajerskem in o nalogah, ki jih bo treba izvesti

V Heimatbundsaaulu v Marburgu se je v ponedeljek zvečer vršilo veliko zborovanje kot uvod nadaljnjih 33 zborovanj v Kreis-u Marburg-Stadt. Glavni govornik je bil Bundesführer Steindl, ki je žel za svoja izvajanja burno pritrjevanje vseh poslušalcev. Tokrat je Bundesführer korenito obračunal s polovičarstvom, z nejasnostjo in z govornicami. Na vojaško strumni način pa je položil prist tudi na spodnještajerske rane, ustvarjajoč tako tisti jasni položaj, ki bo odpihal vso meglo dosedanje nejasnosti.

Uvodoma je povdral Bundesführer, da Führer te vojne ni hotel. Po volji naših sovražnikov pa te vojne ni možno primerjati s tistimi obračuni, ki so končali s premirjem in nato z mirom. V tej vojni — tako je povdral Bundesführer — pomeni zmaga življenje, poraz pa smrt. Program uničevanja naših sovražnikov je nedvoumen in dopušča sklepanje o posledicah za Nemčijo, Romunija, Bolgarija in Finska so pokazale, kaj bi se zgodilo z Nemčijo, ako bi omagalo nemško orožje. Ti vzgledi nas krepijo v zavedi, da je treba vojno nadaljevati do končne zmage.

Bundesführer se je nato bavil s prorokovanji. Dejal je, da se v lastnih napovedih niso zmotili samo Nemci, temveč tudi nasprotniki, ki morajo svojo zmago odlagati od meseca do meseca. Pomisliti je treba, da se v šestem vojnem letu ne nahajamo samo mi, temveč tudi sovražniki in da so njihove težave najmanj ravno tako velike kot naše.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je Bundesführer nato podal sliko treh razdobj te vojne. Prvo razdobje so tvorili bliskoviti pohodi, drugo razdobje ja označevala obramba s prepustitvijo prostora, ki ga je moral sovražnik odkupiti s potoki krvi in gorami materijala. V tretjem in sedanjem razdobju pa gre za odločitev. V to tretje dobo — tako je povdral Bundesführer — gremo z novim orožjem in z novimi divizijami, borili pa se bomo z vso od-

taji tolovaji, ki bi hoteli Spodnjo Štajersko okupirati pod krinko osvoboditve ter v njej etablirati svojo krvavo boljševiško strahovlado.

To so okupatorji! Ti ljudje prinašajo Spodnji Štajerski nesrečo. Samo njim velja naša borba, da se bo v deželo zopet povrnil red in mir, obenem pa tudi tisto blagostanje, ki je bilo, preden so se pojavile tostran mize toipe, da bi okupirale Spodnjo Štajersko.

Geslo siehernega Spodnještajerca mora tedaj biti sledeče:

Smrt in pogin komunističnim okupatorjem!  
Smrt krvi želnim okupatorjem v službi Moskve!  
Zmaga in svoboda Spodnještajerske samo v Veliki Nemčiji!

ločnostjo tako dolgo, dokler bomo živeli. (Burno pritrjevanje). Sovražniku doslej ni nikjer uspelo izločiti nemških armad. Po Führerjevem povelju so bo na nemških tleh branilo vsako hišo in cesto do zadnjega (dolgo, navdušeno pritrjevanje). Tu ne bo pomagal noben teror in Führer bo že pravočasno sporočil, s kakimi iznenadenji bodo imeli računati naši nasprotniki.

V nadaljevanju svojih izvajanj se je Bundesführer dotaknil totalne vojne, njenih ukrepov in učinkov, nato pa je govoril o posebnih spodnještajerskih ekrebeh. Jasno je, da sta razpoloženje in držanje v zvezi z nemškimi uspehi ali neuspehi. Toda to razpoloženje ni važno, kajti važno je, da je krog moč okrog Adolf Hitler-ja trden in odločen, iti po poti, katero je zarisal Führer. Sedaj gre za vprašanje varnosti in za dejavnost tolovajev. Z veliko ironijo je odpravil Bundesführer mnenje tistih, ki opravljajo tolovaje v zvezi z »zgrešenimi političnimi ukrepi«. Tolovaje — tako je dejal Bundesführer — najdemo povsod: na zapadu, pa tudi na vzhodu. Tu gre za rafinirano urejeno boljševiško vojskovanje, ki so ga pripravili že davno s šolanjem primernih ljudi. Čestokrat so vsa skupaj prikrivali z nacionalno krinko, toda sedaj je krinka padla. Zverine v človeški podobi rišejo svojo pot z umorom, ropom in nasiljem. Bundesführer je nato omenil ukrepe proti tolovajem. Prebivalstvo je imelo sedaj dvoje možnosti: strahopetec je izginil, nemški človek pa je dejal: »Sedaj seja z vso močjo!« Ostro je obračunal Bundesführer s tistimi, ki so demonstrirali svojo strahopetnost s prenateljivimi ukrepi. Bundesführer je v zvezi z vprašanjem tolovajev omenil tudi ukrepe, ki naj zavarujejo varnost Spodnje Štajerske. S tem je podan odgovor na vprašanje varnosti Spodnje Štajerske, katero se bo branilo po njegovih besedah do zadnjega. Ostre besede je rabil Bundesführer na naslov tistih raznašalcev govoric, ki se ne plašijo niti klevetanja vodilnih osebnosti, da bi tako izzvali slabo razpoloženje. Na Spodnjem Štajerskem bo po Bundesführerjevih besedah prejel teror svoj odgovor v obliki protiterorja. Tako je bil ustreljen kmet in se je vpepetilo njegovo kmetijo, ker je imel pod svojo streho vodilne tolovaje. V zvezi s tem je omenil Bundesführer vse tiste ukrepe, ki se jih bo podvzelo proti tistim, čijih sorodniki paktirajo s tolovaji.

Bundesführer je končal z ugotovitvijo, da bo i v bodoče treba računati z maksimalno obremenitvijo. Važno je le, da ne izgubimo živcev, da ne postanemo strahopetni in da ne kapituliramo. Naša naloga — tako je končal Bundesführer ob burnem pritrjevanju zborovalcev — je: delati, boriti se in verovati bolj kot kdaj prej!

# Mannerheim — orodje boljševikov

## Finske čete se morajo po nalogu Moskve boriti proti nemškim četam — Moskva je brezobzirna napram slabšem

Kakor poroča »Völkischer Beobachter« iz Stockholma, mora izdajalec Mannerheim iti do konca po poti nacionalne katastrofe finskega naroda. Slabosti in neznačajnosti finskega vodstva je nastala za finski narod najsrabotnejša usoda, ki jo je sploh možno zamisliti. Brutalni zavojevalci neče zagospodovati samo nad finskim narodom, nego hoče zaslužiti tudi duha podjarmljenega naroda. Moskva ukazuje, na Finskem pa sedaj samo izpolnjujejo boljševiške naloge in žel. Maršal Mannerheim hoče biti sedaj vzor slaboti poslušnosti, kakor je bil nekoč vzor hrabrosti finskega naroda. Sovjetski tisk je zahteval izpolnite pogojev premirja in tako je Mannerheim pretek soboto zaukazal kot poslušni hlapec boljševikov pohod finskih čet proti nemškim četam. V nedeljo so izdali po Mannerheimovem povelju drugo komuniké, ki pravi, da so finske čete delovno zavzele Suomussalmi in da se približujejo nasobini Puolanka.

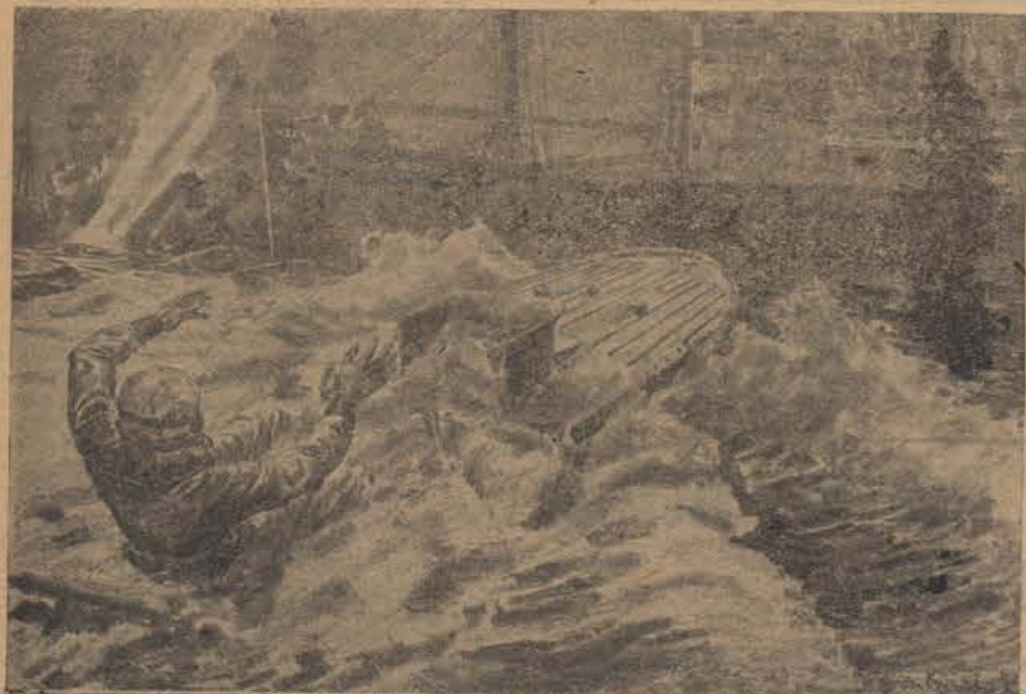
Tako je postal maršal Mannerheim orodje boljševikov. Finska mora sedaj izpolnjevati točko z točko diktata, ki zahteva celo žrtvovanje lastnih čet v službi boljševizma. Mannerheim je to storil. Moskovska »Pravda« je skregala finskega ministra Borna, ker je omenil z grenkobo določilo premirja. Po mnenju »Pravde« finški minister nima pravice tožiti, še manj pa izpovedovati svoja čustva in svoje misli. Z razpustom vseh nacionalnih organizacij je dokazano, da tudi finski narod nima več pravice do izpovedovanja svojih čustev in misli. Toda vse te žrtve, ki jih Finska polaga sedaj na oltar Moskve, še niso nikak konec. To je šele začetek. Cim slabotnejše je vodstvo Finske, tem brezobzirnejše je gospodarstvo moskovitov.

# Rdeči teror divja po Franciji

Iz poročil švicarskega tiska izhaja, da »vladajo« sedaj v Franciji kar tri »vlade«: De Gaulle, »osvo bodilni odbor« odpornega gibanja in zavezniški glavni stan. Vsi ti trije režimi izvajajo princip eskucije, pri čemer pa ni nikdo varen pred biriči na njej sedaj pripada tej ali oni ljudski pleši. Najhujše divja takozvano odporno gibanje, ki poroča z vso jasnostjo svojo komunistično barvo. To gibanje terorizira zlasti jugozapadno in jugovzhodno Francijo. Teroristične skupine izvršujejo množinske aretacije. Usmrčenja aretirancev se izvaja na javnih trgih, ne da bi se prebivalstvo sploh obrazložil vzrok za te justifikacije. V večini pošiljajo svoje žrtve po moskovskih metodah. Župana malega mesteca St. Julian so postovili ti poživinčenci beseja na razbeljeno ognjišče, dokler se ni zgrudil. Doslej so uničili že več tisoč Francozov. To število se bo kmalu povečalo, ker je znani voditelj komunistov Maurice Thorez že zopet v Parizu. De Gaulle se je zastonj branil povratka tega komunistična, toda zaman. Pa tudi sicer mora De Gaulle s prekrižanimi rokami gledati počenjanje boljševikov. Teroristom je zrasel greben že v toliko da opozarjajo celo De Gaulle-a, da se ima njegova vlada zahvaliti za njen obstoj edinola gibanju narodnega odpora.

□ O sestanku Führer-Pavelli piše hrvatski minister dr. Makanec med drugim sledeče: »V času, ko se pri drugih narodih pojavljajo zmešnjave, slabost in panika, je hrvatski narod dokazal, da predstavljajo Hrvati ljudstvo, časti v zadevah svojega življenja in vojeja obstoja. Osebnost Führerja je napravila na nas vse najgloblji vtis. Nekaj nerazumljivega je, kar ga na prvi pogled dvigne iz kroga drugih. Veak njegovih stavkov je absolutne določnosti. Kapitulacija? Ob navzočnosti takega moža se ta beseda sploh ne more misliti, še manj pa spregovoriti. On je siguran v svoji zadevi. V njegovem glavnem stanju predvdujeta popoln mir in varnost. Od strani močne Nemčije pričakuje Hrvatska kot neodvisna država veliko bodočnost.«

# Bilder aus dem Kriegsgeschehen



Unsere Jäger bereit

Genau so drohend wie am Morgen des 11. September 1944 tiefeschwarze Wolken am Himmel hängen, stehen unsere Jagdflugzeuge »FW 190« einer Gruppe am Start. Kurze Zeit später waren sie beteiligt an hohen Abschlußzahl von 139 Feindflugzeugen, die an dem Tage durch die Jagdabwehr dem Feind zugeführt wurde

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

### Sprengboot im Angriff

Kurz vor dem Ziel schleudert sich der Sprengbootfahrer von seinem Boot ab, das mit höchster Geschwindigkeit auf sein Ziel zurascht. Der Sprengbootfahrer wird von Kameraden aufgenommen

PK-Zeichnung Fritz Friedel (Sch)

### Von der Südfront

Ferngelenkt steuert ein »Goliath« dem Feind entgegen

PK-Kriegsbericht Pietzsch (Atl—Sch)

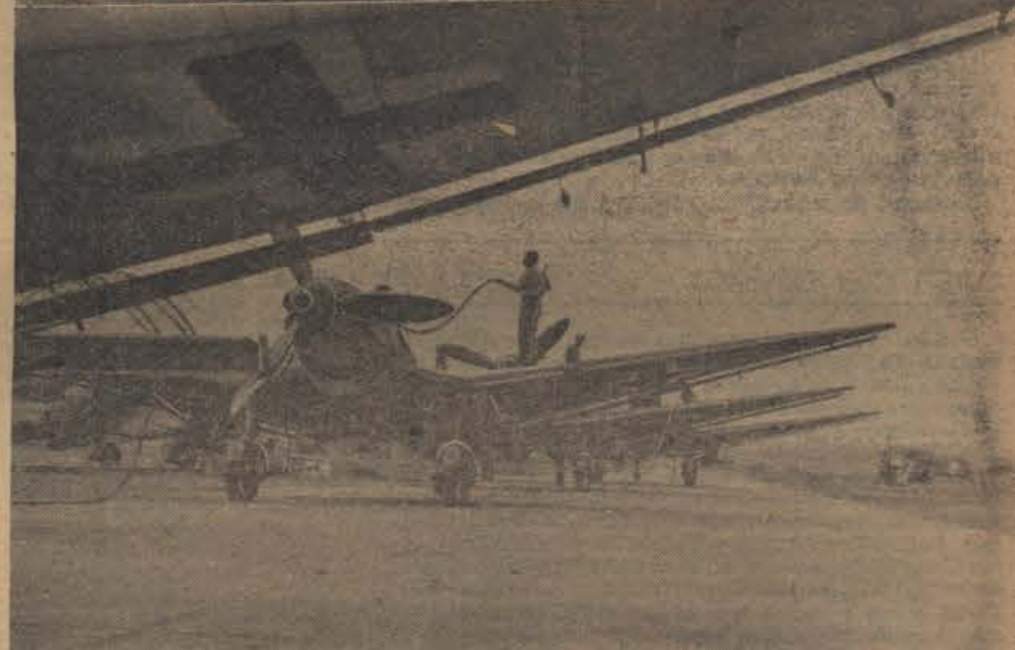
Bei Säuberungsunternehmen unserer Kriegsmarine wurden in der Ägäis 88 Motorseglor vernichtet oder aufgebracht

PK-Zeichnung Fritz Friedel (Sch)

### Starker Einsatz unserer Luftwaffe im Osten

Maschine nach Maschine einer »Ju 87«-Schlachtfliegerstaffel rollt an die Tankstelle. Jede Minute ist kostbar, denn das neue Ziel ist schon wieder angegeben: Panzer im Weichselbogen

PK-Kriegsbericht Radebach (Sch)



## EDELWEISS GEGEN SOWJETSTERN

### HELDENKAMPF STEIRISCHER GEBIRGSJÄGER AN DER KARPATENFRONT

Nachstehender Bericht schildert den heldenhaften Kampf zweier Stützpunktbesetzungen in den Randkarpaten. Nach dem die Sowjets einen tieferen Einbruch erzielt hatten, kämpften die Jäger eines steirischen Gebirgsjägerregiments auf ihren Stützpunkten, völlig auf sich gestellt, solange, bis Ersatz kam. Sie ermöglichten durch ihr tapferes Aushalten einen vollen Abwehrerfolg gegen die sowjetischen Angriffe.

PK. Wochenlang war es ruhig um die Stellungen und Stützpunkte tief im Karpatenland. Oft brannte die Sonne sengend heiß auf die Höhen, und noch öfter rann unendlicher grauer Regen, tropfte von den Zweigen der Fichten und Buchen, klatschte auf die Zeltbahnen der Posten und füllte den Grabenrund der Kampfstände mit schmutzigen Wasser. Dann rutschten die Grabenwände nach, und zäher, gelber Lehm überzog Stiefel und Uniform. Manchmal kam in diesen ruhigen Zeiten ein sowjetischer Späh- und Stoß-

trupp. Dann gab es eine kleine Schießerei, und Handgranaten krachten dumpf detonierend durch den sonst so stillen Wald. Zwischendurch zogen wieder eigene Spähtrupps los, zu erkunden oder die Bolschewisten aufzustöbern.

So gingen die Tage dahin, und die steirischen Gebirgsjäger von der Edelweiß-Division taten ihre Pflicht nach und des Dienstes ewig gleichgestellter Uhr. Es wurde emsig gebaut und geschanzt auf den Bergen der Randkarpaten Kampfstände und Wohnbunker entstanden und feste Stützpunkte, die gleich kleinen Festungen auf beherrschenden Höhen liegen, wurden errichtet. Schwer schufteten die Männer aus der Steiermark, denn sie wußten, daß, wenn die Sowjets angreifen, sie mit starken Kräften antreten. Und daß sie eines Tages kommen würden, war sicher. Immer sehen wachsame Augen nach der Feindseite. Dann geht es auf einmal los. Ein Feuerorkan durchdringt die Nacht und schlägt mit allen Kalibern seine Pranken auf die Höhen der deutschen Kampfstellungen. Als die

Bolschewisten glauben, die deutschen Bergstellungen genügend mit ihrem glühenden Eisenhaagel umgepflügt zu haben, greifen sie an. Es sind vor allem Stralbatallone einer sowjetischen Schützen-Division, die zuerst vorgeschickt werden, die Stützpunkte zu bereinigen.

An einem Stützpunkt hat Feldwebel Orłowsky nach dem Wirbel des sowjetischen Trommel- und Handgranatenfeuers, das ihm glücklicherweise keine Ausfälle brachte, geschickt seinen Zug zur Verteidigung angesetzt. Die bolschewistische Angriffstruppe, die versuchte, den Stützpunkt überfallartig anzugreifen, geriet dadurch in einen Feuerhaagel aller leichten Infanteriewaffen so daß sie sich unter schweren Verlusten zurückziehen mußte. Vier Feindangriffe wehrte der tapfere Feldwebel mit seinen Jägern ab und warf teilweise eingedrungene Sowjets mit ihrer blanken Waffe wieder zurück.

Am Morgen des folgenden Tages hängen an die vierzig tote Bolschewisten im Drahtverhau vor dem Stützpunkt als blutiger Tribut der moskowitzischen Angriffswelle. Die Sowjets versuchen sich vor den deutschen Stellungen einzugraben, um dann verbissen ihre bisher mißlungenen Angriffe fortzuführen. Da fährt in sie ein Feuerschlag der deutschen Artillerie, und Erdfontänen spritzen zwischen den Schützenlöchern der erdbraunen Gestalten auf. Noch ist der Rauch

der deutschen Einschläge nicht verweht, da bricht Feldwebel Orłowsky, ein gebürtiger Düsseldorfer, mit seinen Jägern aus der Steiermark zum Gegenstoß vor und wirft in raschen Ansturm die Bolschewisten den Berg hinunter. Heiß brütet die Sonne und liegt glühend auf den grünen, von Granaten zerwühlten Almmatten, während die Gebirgsjäger nach kampfdurchwachter Nacht mit brennenden Augen und schweißverklebten Stirnen weiterhin auf ihren Posten stehen.

Zur gleichen Zeit tobt der Kampf um die Nachbarhöhe eines anderen Stützpunktes. 24 Stunden lang umklammern die bolschewistischen Sturmtruppen den Berg, in dessen dichter Waldkuppe sich der Stabsfeldwebel Späri aus St. Stephan in der Steiermark mit seinem Zug verteidigt. Immer wieder greifen die Sowjets an und dringen teils bis zu den Kampfständen vor. Immer wieder werden sie zurückgeworfen. Unermüdlich ist der Stabsfeldwebel als Seele des heldenhaften Widerstandes trotz einer Verwundung inmitten seiner Jäger. Nur durch rücksichtslosen Einsatz ist es ihm möglich, alle Anstürme geschickt abzuschlagen und den Bolschewisten empfindlich Verluste beizubringen. Mit Granatwerfern und Gewehrgranaten zerhackt er den Ring der Sowjets und stößt beim Weichen des Feindes aus eigenem Entschluß sofort nach, Gefangene dabei einbringend und zahlreiche Waffen erbeutend.

Tapfer kämpfen die steirischen Gebirgsjäger, ganz auf sich allein gestellt, im granatenzerfetzten Bergwald mit eiserner Ruhe gegen die anbrüllenden Sowjetwellen. Diese halten den Stützpunkt fest umschlossen, wollen ihn um jeden Blutpreis haben, sind bereits weit im Rücken der deutschen Verteidigungslinie. Immer neue sowjetische Kräfte werden in den Einbruchsraum hineingeworfen. Eine bedrohliche Situation hat sich entwickelt und unaufhörlich strömen die Sowjets durch die verbreitete Frontlücke. In der Hitze des Augusttages kämpfen die Jäger schwer gegen die Übermacht. Es ist nur gut, daß reichlich Munition vorhanden ist und auch die Wasserbehälter vorsorglich gefüllt sind. Hinter den aus dicken Baumstämmen geschichteten Brustwehren stehen mit jagdgetriebenen Augen die Scharlschützen. Da ist zum Beispiel der Gefreite Leutschacher aus der Obersteiermark, der innerhalb von zwölf Stunden neun beständige Abschüsse mit seinem Zielfernrohrgewehr aufweisen kann.

Nach vielen Stunden schweren Kampfes inmitten eines Hexenkessels bolschewistischer An-

griffstruppen kommt Entsatz. Kameraden stoßen durch das von den Sowjets überschwemmte Waldgebiet zu den am meisten bedrängten Stützpunkt vor und reißen die Umklammerung auf. Am nächsten Tag werden rasch herangeführte Kräfte, die von anderen weniger bedrohten Frontstellen herausgelöst wurden, angesetzt, den sowjetischen Einbruchsraum anzugreifen und zu säubern. Noch einmal prasselt der Höllelärm des Infanteriegefechtes im Rücken der Stützpunkte auf. Diesmal geht es darum, die Masse des eingebrochenen Feindes zu vernichten. Unter dem Eindruck seiner blutigen Verluste und der überaus hartnäckigen Verteidigung der deutschen Stützpunkte, die seinen Nachschubweg stören und der deutschen Artillerie eine hervorragende Feuerleitung auf die bolschewistischen Transportkolonnen ermöglichen, zieht er sich langsam zurück. Die Sowjets hatten zwar einen augenblicklichen Einbruch erzielt, den auszunutzen sie jedoch dank des heldenhaften Abwehrkampfes der Gebirgsjäger nicht in der Lage waren. Die steirischen Jäger von der Edelweiß-Division haben hier an den Randkarpaten einen vollen Abwehrerfolg errungen.

Kriegsbericht Hans Friedmann

# „40 milijonov Nemcev preveč“

**Ameriški žid Morgenthau se igra krvnika nemškega naroda — Roosevelt in Churchill sta v Quebecu pritrdila židovskim naklepom**

Kakor poročajo mnogi ameriški listi soglasno, so se pred konferenco v Quebecu po Rooseveltovega namenu izdelali poostren načrt uničenja Nemčije. Vodilno vlogo pri tem načrtovanju je igral židovski finančni minister Morgenthau. V Quebecu sta Churchill in Eden pritrdila načrtu, ki predvideva uničenje celokupne nemške industrije. Kakor poroča washingtonski dopisnik lista »New York Times«, je Roosevelt izjavil članom svojega kabineta, da je treba kaznovati ves nemški narod in Nemčijo držati dolgo časa v stanju vojne. Značilno je bilo, da Roosevelta v Quebecu ni spremljal zunanji minister Hull, temveč finančni minister Morgenthau. Pri načrtu žida Morgenthaua gre pravzaprav za isto zasnovano, ki jo izvajajo sedaj že v Italiji, kjer so že pričeli z demontiranjem celokupne italijanske težke industrije. Namen sovražnikov je, pripraviti pot Italijanom v obubožno agrarno državo, da bi se ovekovečila sedanja tiska italijanskega naroda. Anglo-Amerikanci hočejo italijanskemu narodu zlomiti s političnimi sredstvi tihnik, da bi Italija postala kolonija Anglo-Amerikancev. Isto hoče napraviti Morgenthau z Nemčijo, ki bi zavezniki zamogli zlomiti nemški odpor. Znano je, da so v Angliji in Ameriki živahno pozdravili boljševiški načrt, po katerem bi odšlo 19 milijonov Nemcev kot delovnih sužnjev v Sovjetsko Unijo. Dan za dnem se radujejo anglo-ameriški listi v esdističnih predstavah, kako bodo po okupaciji Nemčije z množinskimi umori, deportacijami in z gladovanjem zlomili nemško narodno silo. Že v oktobru leta 1943 je pisal zelo razširjeni ameriški časopis »Popular Sciences« sledeče: V Nemčiji se mora ura potisniti nazaj za petdeset let. Nemčijo je po načrtu oropati vseh strojev vse do jeklenih nosilcev njenih tovarniških dvoran. Vse uporabljive stroje je oddati sosedom Nemčije.

V istem času je pisal V. B. Howell v londonskem

listu »Spectator«: Po mojem mnenju je treba Nemčijo, čim smo jo premagali, za vse čase ohromiti. Jaz bi nemško prebivalstvo reducirao za tretjino ali morda za polovico. Orožje, ki bi ga pri tem uporabil, je glad. Ako bi me vprašal dobrodušni Anglež: »Ali bi pri tem sestradali tudi nemške žene in deca?« bi mu odgovoril: Seveda bi to storil.

Popolnoma v Morgenthauovem duhu je pisal William Brackley 16. maja 1944 v londonskem listu »Daily Express«: »Ako si bo močno reducirano nemško prebivalstvo strgalo svojo hrano iz zemlje brez tehniške pomoči, brez strojev in brez lokomotiv, bo morda še srečno na idilični način.«

Kako naj se izvedejo te »redukcije« je pokazal bivši ameriški trgovinski atašé v Berlinu Douglas Miller že leta 1941. Pred zastopniki tiska je izjavil: »Nemčijo je izločiti iz produktivnega sodelovanja po vojni. Vsa transportna sredstva je odpremiti drugam. Kovine in strojne zaloge je zapleniti, strateško važne železniške proge ostati v rokah zmagovalcev. Bodoče meje je zarisati tako, da bodo premogovna in rudniška področja tako, da ne bodo prihajali stroji in kovine v Nemčijo. Nemčijo se mora prisiliti k temu, da se bo omejila zgolj na kmetijstvo in na lastno prehrano. Nemška mesta je raznaroditi. Število prebivalstva se mora nasilno znižati. Nemško mladino se mora prisiliti k izseljevanju v tuje dežele.«

To je torej usoda, ki jo nameravajo sovražniki pripraviti Nemčiji. Nemški narod si ne dela nikakih utvar in se zaveda te namenjene usode. To je tudi povod, da daje nemški narod na vse te načrte edino pravičen odgovor: Brezobzirni boj za življenje in čast Nemčije! Po položaju, ki ga je že čutili na vseh frontah, se je sovražnik strahovito zaračunal. Načrti, ki jih kujejo sovražniki Nemčije, bodo samo še bolj ojeklenili nemški odpor. Težina nemških udarcev se bo podvojila.

## POLITIČNI DROBIŽ

□ **Karl in Mihael iščeta stanovanje.** Romunski razkralj Karl je zaprosil angleškega kralja za dovoljenje, da bi se naselil v Londonu ali v kakem drugem angleškem mestu, da bi tam »iz bližine« lahko opazoval nadaljnje dogodke v Romuniji. Angleški kralj mu je nato odgovoril, da mu je slično prošnjo predložil njegov sin kralj Mihael, ki ga je treba v prvi vrsti upoštevati, češ da ima več pravic do »opazovanja dogodkov« v Romuniji. Bolj težko izvedljivo je, da bi se dovolilo istočasno bivanje očetu in sinu v Angliji, ker so se boljševiski protivili Karlovi naselitvi v Parizu. Če ni zveljavljeno v Parizu, tudi ni možnosti, da bi se mu dovolilo bivanje v kakem drugem vladnem mestu Evrope. Prihod Mihaela pričakujejo v Angliji prihodnje tedne. Pravijo, da bi se po »napornih tednih« rad nekoliko odpočil. Cakati mora samo še na dovoljenje za potovanje od sovjetskih vojaških oblasti.

□ **Ameriški bombnik krši švicarsko nevtralnost.** Nad švicarskim ozemljem se je nedavno pojavil ameriški bombnik, ki ga je švicarska flak prisilila, da je pristal pristal. Letalo so zaplenili, posadko pa internirali.

□ **De Gaulle tlači tisk.** Severoameriški poročevalci poročajo iz Parisa, da je general de Gaulle uvedel na področju Francije izredno strogo cenzuro tiska.

□ **Japonska je prekinila diplomatske odnose s Finsko.** Japonski zunanji minister je minulo nedeljo izročil finskemu poslaniku v Tokio noto, ki izjavlja, da je Japonska prekinila diplomatske stike s Finsko.

□ **Nov ameriški pritisk na Argentinijo.** Washingtonska vlada je postavila Argentinijo pod novi pritisk. Kakor poroča DNB iz Lizbone, se ameriške ladje na svoji vožnji iz Južne v Severno Ameriko počeni s 1. oktobrom ne bodo smele več zasidrati v argentinskih pristaniščih.

□ **Tudi finski državljani se morajo javiti.** Reichsführer-SS in šef nemške policije je odredil, da se morajo v teku 24 ur javiti vsi finski državljani pri prvi policijski oblasti. Finske državljane izpod 15 let javijo zakoniti zastopniki. Javiti se

morajo tudi taki, ki ne posedujejo nikakega državljanstva in ki so preje bili finski državljani. To velja tudi za tiste, pri katerih je dvojljivo, ali so kdaj posedovali finko državljanstvo.

□ **Španski komentar k bojem v Holandiji.** List »Informaciones« piše k bojem v Holandiji sledeče: »Nemško vodstvo je spremenilo boje pri Arnheimu v za zaveznike uničujočo obrabljivalno bitko.«

□ **Prometna zmeđa v Franciji.** Kakor poročajo španski dopisniki s francoske meje, je francoski železniški promet popolnoma ohromel. Francozi iz Južne Francije prejema poročila o usodi svojih sorodnikov v Parizu samo preko Ženevskega Rdečega križa.

□ **Finska pod boljševisko kontrolo.** V Helsinkih je prispelo doslej 85 članov sovjetske kontrolne komisije. Kakor znano, bo ta komisija kontrolirala finko izpolnjevanje pogojev sklenjenega premirja.

□ **Razvoj operacij v Pacifiku.** Japonski vojaški strokovnjaki vidijo v najnovjših invazijskih poskusih Amerikancev proti Pilipinu in Marotaju prvi korak k odločilnim bojem med Japonsko in Ameriko v Pacifiku. Pri tem prevladuje mnenje, da ta odločitev ni več daleč, akoravno je južni del Filipinov oddaljen še več sto milj od sedanjih bojev.

□ **Filipinska vojna napoved.** Predsednik filipinske republike je izjavil, da se njegova dežela nahaja v vojnem stanju z Zedinjenimi državami Severne Amerike in Veliko Britanijo.

□ **Seja švedskega parlamenta.** Švedska vlada je sklenila z ozirom na nedavno izvršene državnozbornske volitve sklicati sejo starega parlamenta, ki se bo vršila okrog 15. oktobra.

□ **Nelson poroča Rooseveltu.** Vodja ameriške vojne produkcije Donald Nelson se je vrnil s svojega potovanja iz Čungkinga ter bo poročal Rooseveltu o svojih razgovorih z maršalom Čang-kajškom glede dobave vojnega materijala.

□ **Anglo-ameriško-sovjetski pritisk na Švedsko.** Švedsko časopisje ne prikriva, da hočejo Anglija, Amerika in Sovjetija Švedsko na nekakšen način prisiliti k izjavi o tem, na kateri strani vojnega tabora se nahajajo švedske simpatije, ker je ostala izven vojne

## DNEVNI DROBIŽ

\* **Junaška smrt za Führerja in Reich.** V Pettau-u so na dostojen način položili k večnemu miru splošno priljubljenega gostilničarja Ludwig-a Kropf-a, ki je v vojni vpstavi kot policist žrtvoval življenje za Führerja in Reich. Pokojnik je ves svoj vek posvetil delovanju za nemstvo

\* **Junaška smrt je pograbila zopet 11 novih žrtev.** Dne 18. septembra so v Pettau-u položili v hladno zemljo SA-Standartenführerja Wolf-a ter deset mož Wehrmannschafta, ki so žrtvovali svoje življenje za Führerja, Reich in našo lepo Spodnjo Štajersko v boju proti tolpam. Od pokojnih sta se v izbranih besedah poslovila Kreisführer Bauer ter SA-Brigadeführer Reimann. Slednji je položil na grob venec Stabschef-a SA, Bundesführerja je zastopal SA-Oberführer Mayerhöfer. Pogreba so se udeležili vojaštvo, Wehrmannschaft, zastopniki države, mladina in mnogo občinstva. Pettau-a.

\* **Vojaki lahko postanejo izdelovalci motoriziranih vozil.** Vojaki, ki so imejitelji pomočniških ali strokovno delavskih spriceval avtomehanične ali sorodne stroke in bi želeli postati izdelovalci motoriziranih vozil, se lahko izsolajo in izpopolnijo v večmesečnih učnih tečajih pri Kraftfahrparktruppen. Reichswirtschaftsminister je odredil, da lahko položijo veljavne pomočniške izpite v avtomehanični stroki vsi vojaki, ki so se šolali v teh učnih tečajih.

\* **Ortsgruppentag v Großsonntag-u.** V nedeljo, dne 17. septembra, je imela Ortsgrupp Grob-sonntag svoj Ortsgruppentag. V bogatem sporedu je omeniti razobešanje zastave, polaganje venca v Heldenhain-u, sportne prireditve in apel Amte-trägerjev, na katerem je Kreisführer Bauer svoje poslušalce vzbudil k navdušenemu odobravanju njegovih zahtev po povečanju delovne vpstave, neustrašljive drže ter neomahljive zvestobe do Führerja in Reicha. Višek prireditve je predstavljalo velezborovanje z govorom Führungsamtsleiterja Pg. Tremli-a. V svojem izvajanju je kot zastopnik Bundesführerja obdelal vse probleme, ki zanimajo prebivalstvo Reicha in Spodnje Štajerske, nanašajoče se na vojno in njeno povezanost ter je poslušalce dopolnil s svojo vero v zmago. Poročilo, ki ga je predhodno podal Ortsgruppenführer Pg. Josef Supanz, je podalo zgornjo sliko o velikih storitvah Ortsgrupp na vseh področjih.

\* **Nagrade za zbiranje starega papirja.** S 1. oktobrom začnejo sprejemnice starega papirja ali šolske sprejemnice izdajati za vsak kilogram odanega starega papirja po eno znamko za nakup papirja. Za pet znamk za nakup papirja, ki se jih dobi za oddajo petik kilogramov starega papirja, se lahko kupi v papirnicah mapo, obstoječo iz pet pol papirja in pet pisemskih ovitkov dobre kvalitete. Za oddanih 50 kg starega papirja se pa dobi nabavni listek za nakup 500 listov pisalne papirja za pisalne stroje Din A 5 ali 5-kg papirja za paketiranje v polah navadnega formata. Slednjega se bodo najbolj posluževali obrati in uradi.

\* **Hausarbeitstag za dekleta.** Hausarbeitstag se lahko dovoli tudi dekletom, ki so poklicno zaposlene, če so za to dani predpogoji, in sicer če jim je mati umrla ali pa bolna. Urad DAF-Frauenamt izjavlja, da lahko dobijo pravico do Hausarbeitstaga tudi hčerke, če se je mati odselila z mlajšimi brati in sestrami in vodilo one gospodinjstvo. V dvomljivih primerih odloča obrtna nadzorna oblast.

\* **130-letnica izuma šivalnega stroja.** Ravnokar je minulo 130 let, odkar je Tirolec Josef Madersberger iz Kufsteina sestavil prvi šivalni stroj. Mož je bil po poklicu krojač in je ves svoj vek prebil s študijem in izdelovanjem naprave, ki bi šivala mehanično, kar mu je uspelo, ko je dosegel 73. leto starosti. Kakor je že navada pri izumiteljih, je za svoj izum dobil samo počastitev v obliki svetlinje, svoj življenjski večer je pa preživel kot miloščinar v sirotišnici.

\* **Izdelovanje ur, ohišja in kolesja za ure je s 1. oktobrom glasom odloka glavnega odbora za fino mehaniko in optiko ustavljeno.** Določba se ne nanaša na električne ure in na popravila ur.

Zatemanitev dne 2. oktobra od 19.30 do 5. ure.  
Od 3. do 8. oktobra od 18.30 do 5. ure.

## UMNI KMETOVALEC

## KISANJE KRME BREZ SILOSA!

Stara in povsem kmečkim gospodarjem znana resnica je, da nam vsako jesen, posebno pa še, kadar je jeseni mnogo vlage, propade mnogo krmil, ki jih ne moremo več posušiti, niti vseh sproti pokrmiti v svojem stanju.

Ze dolga desetletja se trudijo kmetijski strokovnjaki in napredni kmečki gospodarji, najti uspešen in pritočen način za ohranitev tovrstne jesenske krme. Sprva so poskušali svežo krmo kisati v takozvanih »silažnih jamah« — prav tako, kot kisamo zelje v kadeh. Vendar se jame v ta namen niso posebno obnesle. Če so bile betonske ali zidane, je še nekako šlo, toda take vrste silažna jama je draga in le nerada drži nepropustno. Če pa je površno zgrajena, počni in zateka v njo voda, ki vso krmo skvari. Razen tega je treba tako jamo pokriti.

Se slabše pa se obnesejo neobzidane silažne jame. V teh se že pri polnjenju, a prav tako pri izpraznjevanju meša prst in blato med krmo ter jo kvari. V neobzidanih, kakor v obzidanih ensilažnih jamah je tudi izpraznjevanje prav težko in nerodno. Zato se za jame za kisanje krme danes več ne navdušujemo, a če jo že moramo napraviti, jo izkopljemo kje pod kozolcem, kjer je pod streho.

Novodobna oblika shramb za kisanje krme so takozvani »silo-stolpi« ali kratko »silosis«. Teh je nešteto vrst in patentov, ki so vsi več ali manj dobri. Vendar je zaenkrat našemu kmečkemu gospodarju nemoženo, priti do katerekoli teh patentnih silosov, ker so trenutno pač razmere take, da njih gradnja ni mogoča.

Vendar bi bilo škoda, če bi kmečki gospodar pustil, da mu krma brez koristi sežigne, — samo zato, ker nima »silosa«. »Silo-stolp« je namreč mogoče napraviti prav preprosto iz — slame! Kako, bomo na kratko razložili:

V neposredni bližini hleva, ali celo tik ob njegovi steni, izberemo pripraven prostor. Velikost ne ravna po množini krme, ki nam jo je okisati. Ne bomo se preveč uračunali, če računamo na vsakih 1000 kg sveže krme 1 kubični meter prostora v bodočem »silosu«. In ker bomo naložili krmo približno dva metra na visoko, radi česar bo višina silosa, ko se krma uleže, približno pol-druhi meter, lahko potrebujemo talno ploskev takoj ugotovimo s pomočjo ključa: Za vsakih 3000 kg sveže krme potrebujemo 2 kvadratmetra talne ploskve za silos!

Ko smo tako izračunali potrebno talno ploskev (pri tem omenjamo, da silos ne sme biti nikdar ožji od dveh metrov širine in nikdar širji od pet metrov, ker bi ga bilo sicer težko polniti in izpraznjevati!) zabijemo okoli odločene talne ploskve močne kole, ki naj za približno dva in pol metra molijo iz zemlje. Medsebojna oddaljenost kolov se ravna po slami, ki jo bomo uporabili za steno silosa. Če uporabljamo pšenično slamo, bo nemara en meter oddaljenosti med koli dovolj. Oblika silosa je seveda najbolj idealna okrogla, ali ovalna, — če pa napravimo pravokoten silos, moramo vsaj ogle zaokrožiti.

Slamo polagamo na znotrajnjo stran kolov. Najbolj enostavno je, če so nam na razpolago še takozvane »otečne« ali »otepice«, to so snopi, ki smo jih omlatili, ne da bi jih razvezali. Kdor nima teh, mora pač žrtvovati škopnike. Slamo vlagamo približno tako, kot bi dežal slamnato streho, to je, na notranjo stran slamnate plasti, vzporedno s koli na zunanji strani, postavimo prekle ali letve, ter sproti, ko polagamo plasti slame nasokoli, z žico ali z vrbovo trto pritegnemo kol in preklojo trdno skupaj. Seveda, ne napravimo te slamnate stene v čeli višini naenkrat, marveč najprej morda kak meter visoko, in šele, ko smo do te višine silos že napolnili, steno postopoma, vsakokrat za kakega pol metra, še par-krat zvišamo.

Tako imamo zdaj »silos« pripravljen in lahko začnemo s polnjenjem.

Takoj skrajja moramo opozoriti, da v tak slamnat silos ne polnimo krme zrezane, marveč celotno. Čelo koruznice ne režemo, marveč jo lepo zrvanano polagamo snop k snopu. Ostalih vrst krmo, kot na primer otavico, deteljo krmne mešanice, fitolovino, korjenjovko, pesno listje in podobno mečemo kar pomešano med seboj na kup, in sproti drobno stlačimo sproti vsako plast. Tlačimo

najlažje s konjem ali z govedom, ako je silo toliko prostoren, da se ta lahko obrača na njem. Pri majhnem silosu lahko tlačil človek, enako kot zelje. Če krmo zrežemo, jo je nemoženo tako dobro stlačiti, kot če je cela!

Tlačiti je treba, dokler ni ves kup dodobra stlačen. Če je med krmo pretežna večina detelje ali grašice, moramo privedati med zgornje plasti krme posebno sredstvo »Amasil«, ki ga je kupiti v trgovinah s kmetijskimi potrebščinami, ker bi se sicer krma skvarila.

Krmo mečemo v silos vedno tako, da je na sredini kup višji, in se pri tlačenju sproti zravnavo.

Ko silos napolnimo do vrha, namečemo na vrh še plast neuporabne krme, ali sveže nasekane listnate stelje, ali praproti — in to vrhno plast tlačimo tako dolgo, da nastane iz nje sočnata mežga, ki tvori nato »streho« silosa. Druge strehe silos ne potrebuje. Seveda pa mora biti ta

krvna plast na sredini nekaj višja, da dež lahko odteka, ne pa da bi se deževnica v sredini nabirala!

Če silos polnimo v več presledkih, moramo pred vsakim naslednjim polnjenjem prejšnjo plast najprej ponovno dobro stlačiti. Sploh je treba tlačenje večkrat ponavljati, tudi, ko je silos že do vrha poln — vse dotlej, da je vrenje dovršeno, kar se zgodi navadno v dveh do treh tednih.

Slamnati silos ima to prednost, da ga lahko odpremo od strani kjerkoli in jemljemo krmo iz njega, ne da bi ga morali od zgoraj razkopavati.

Na enka način kot krmo, je mogoče v slamnatem silosu okisati tudi parjeni krompir za svinje. Vendar je v ta namen še bolj pripravna kakšna nerabljenja staja v svinjaku, ki jo znotraj od stenah obložimo s slamo in nato stlačimo krompir (ali tudi manjše množine krme, na primer pesno listje!) vanjo, prav tako kot v kad.

Kdor misli, da okisane krme ni mogoče pokrmiti, naj pomisli, koliko kislega zelja in repe ljudje pojedjo — zakaj pa bi domače živali ne mogle uživati okisane krme? Samo treba jih je nanjo navaditi — in kar je bolj važno: mi se moramo navaditi, tako okisano krmo pravilno znati pripravljati!

## VINOGRADNIŠKI IN SADJARSKI KOTIČEK

## NEKAJ O USPEŠNEM ŠKROPLJENJU

Letos je prvo škrlupasto leto. Se celo tisti, ki so škropili svoje drevje, se pritožujejo, da je — v kolikor ni napadeno od škrlupa — opaljeno od škropiva. Sadno drevje uspešno škropiti ni tako enostavno, sploh sedaj v vojnem času, ko manjka škropiva, dobrih škropilnic in delavnih moči. Toda z voljo in trudom ter pravilno izvedenim škropljenjem se še kljub temu lahko pridela lepo čisto sadje. Tudi nadomestna škropilna sredstva, (»Kupfersparmittel«) so se dobro izkazala. Naj bo naveden en primer škropljenja, ki je bilo letos izvedeno takole: Letno škropljenje jablan pred cvetjem je bilo izvršeno 22. in 23. aprila z 1% nosprisitom. Ker je bilo letos vreme zelo deževno, torej vlažno in toplo, ugodno za razvoj škrlupa, se je moralo škropljenje pred cvetjem ponoviti, in sicer je bilo izvršeno devet dni nato 1. in 2. maja s 1% Pomarsolom. Ponovno je bilo škropljeno po cvetju dvajset dni pozneje 22. in 23. maja z 1% žveplenoapneno brozgo (svežo doma kuhano) z dodatkom 400 gr svinčnega arzenita. Dobro bi bilo škropiti po cvetju najmanj še enkrat, pa razmere niso dopuščale. Uspeh je pa kljub temu že sedaj znatno viden. Sadje je lepo, normalno razvito, čisto, brez škrlupa ter brez opaljenja po škropivu.

K uspehu je pripomniti sledeče:

Drevje je bilo že več let redno škropljeno z dobrim uspehom, vsled tega ni bilo v taki nevarnosti radi okužitve. Računalo se je, da bo enkratno škropljenje pred cvetjem zadostovalo, kakor pa že omenjeno, se je vsled vlažnega vremena moralo ponoviti. Bil je že skrajni čas, ker so se že nekateri cveti deloma odpirali. Nosprisit je bakreni preparat z dodatkom arzenita ter učinkuje ob enem proti škrlupu kakor proti škodljivcem. Pri ponovnem škropljenju se ni vzelo nosprisita, ker bi isti morda opalil, po drugi strani pa bi se zastropilo čebelice. Jablane gotove sorte so ob vlažnem vremenu kakor je letos, kadar je močno vlažen zrak silno občutljive za bakrene preparate ter nastanejo občutna opaljenja na plodovih, listju in mladikah. Zato se najdejo letos primeri, kjer je bilo škropljeno z bakrenimi preparati, na pr.: z nosprisitom, bakrenim apnom ali z galico, ob nepravem času, navadno prepozno, ko je škrlup že napadel. — da je to drevje kljub temu močno prizadeto po škroplju, poleg tega pa občutno opaljeno od škropiva. Iz tega razloga se je vzelo za drugo škropljenje pred cvetjem Pomarsol. Pomarsol je preparat brez bakra in arzena, ni strupen, ne povzroča opaljenja, a je kljub temu dobro učinkovit proti škrlupu, poleg tega pa se ga lahko nabavi brez nabavnih znamk, ker se prosto prodaja.

Za tretje, to je prvo škropljenje po cvetju, katero je bilo izvršeno takoj, ko je odpadel zadnji cvetni listič, bi bil sicer spet najbolj učinkovit nosprisit, se ga pa spet vsled nevarnosti opaljenja ni vzelo. Žveplenoapnena brozga, katero se

je v tem primeru uporabilo v 1% gostobi, z dodatkom 400 gr svinčnega arzenita, se je izkazala kot zelo učinkovito sredstvo proti škrlupu, obenem pa kotstrup zoper jabolčnega zavijača. Pripominja se, da se naj uporablja zmajraj sveža brozga, ki ima oster duh po žveplu; stara, ki že smrdi po gnilih jajcih, je brez učinka. Kdor hoče z uspehom škropiti, mora pravočasno škropiti: Prvič škropiti, kadar je drevje že odgnalo, oziraje se na vreme, kadar je toplo in vlažno vreme, navadno po dežju; tedaj obstoja možnost kaljenja zimskih trosov. Zimski trosi se nahajajo povsod, predvsem pod drevjem na odpadlem listju, v obliki nekakih bobničev, v vsakem posameznem bobniču pa se nahaja po več trosov. Ti bobniči se napijejo vlage ter se ob toplem vremenu razpočijo in vržejo trosce s silo v zrak, od koder jih potem veter raznese in z njimi okuži drevje. Kakor rečeno, se spomladna okužitev izvrši potom vetra, medtem ko naslednja okužanja potom dežja, kadar deževna kapljice padajo iz lista na list. Okužitev zdravega drevesa, ki stoji ločeno od okuženega, je tedaj skoraj izključena. Najvažnejše je tedaj škropljenje ob času, ko je bilo drevje okuženo po vetru od zimskih trosov. Vsako nadaljnje škropljenje pa je odvisno od vremena in se mora v presledkih po 10 do 14 dni ponavljati. Le v suhem vremenu sledi naslednje škropljenje še le tedaj, čim je padel dež ali kadar je nastalo vlažno in soparno vreme.

× **Svedska je zaprla ladijski promet v Vzhodnem morju.** Svedska vlada je z ozirom na popolnoma spremenjen položaj v in okrog Vzhodnega morja počeni s 27. septembrom prepovedala vsak inozemski trgovski ladijski promet v švedskih teritorialnih vodah, ob obali Botniškega morskega zaliva in Vzhodnem morju. Gre torej za področje od švedsko-finske meje na severu do Falsterba. Ladje, ki se v imenovanem času nahajajo še v švedskih vodah, lahko zaključijo svoja potovanja. Sklep pomeni popolno ustavitev trgovskega prometa iz Švedske v Nemčijo po vodah Vzhodnega morja, to je ohranitev prevoza rudnin. Tudi prevozni promet med Saßnitz-em in Trelleborg-om je ustavljen. Prevoz v Dansko ostane.

× **Svica izdeluje nov šivalni material za operacijske svrhe.** Da bi se osamosvojila v pogledu oskrbe šivalnega materiala za zdravniško medicinske svrhe, so v Svici začeli izdelovati takozvane Cat-niti iz ovčjih črev. Surovine dobivajo iz Španije in Portugalske. Cat-sukanec ima to prednost napram dosedaj uporabljivemu sukancu, svili ali ameriškemu produktu Nylon, da ga človeški organizem sprejme popolnoma vase, ne da bi bilo potrebno po celotni operaciji te niti odstranjevati. Za sterilizacijo, ki je neoporečna, so izumili nov postopek.



## GOSPODARSTVO

## Kemična industrija

Pod kemično industrijo razumemo tisti del industrije, ki se bavi v pretežni večini z nadaljnjo predelavo surovin, ki nam jih daje narava. Kemična industrija je navadno razdeljena na anorganično kemijo, destilacijo lesa, izdelovanje dušika in karbida, oljnatih barv, razstreliva, fotokemičnih produktov, kemično-farmaceutskih izdelkov, mineralnih barv, izvlečkov iz barvnih snovi (kosmetični izdelki, črnilo, čistilna sredstva, asfalt, lepilka), eterična olja, dišave, žveplena gnojila, lhm, želatina, celulozoid, smolnati izdelki, firnis, lak itd.

Kemijo so poznali že naši davni predniki v prazgodovinski dobi v primitivnem stanju, in starem in srednjem veku je pa sčasoma nastala iz iste nekakšna kemična obrt za pridobivanje kovin, stekla, usnja itd. O kemični industriji v pravem smislu besede se lahko govori šele v začetku 19. stoletja. Kot nekakšno izhodišče in povoj kemične industrije je gledati leta 1791 ustanovljeni fabrikaciji umetne sode, ki se je prvotno najbolj razvila v Angliji. V Nemčiji je bil izumitelj Liebig kemik, ki je dal koristna navodila posebno za ustanovitev izdelovalnic superfosfata in začetkom 60 let 19. stoletja za ustanovitev tovarn za izdelovanje kalijeve soli. Potrebe dušika za kmetijstvo je kril čilski soliter, ki je hkrati nudil podlago za pridobivanje solitrove kisline ter plinarne in koksarne, ki izdelujejo amonijak kot stranski produkt pri destilaciji črnega premoga. Prvotni takozvani Leblanc-ov način izdelovanja sode je z izumom Belgijca Solvay-ja našel v sedemdesetih letih nevarnega tekmeča v amoniaksoda-postopku, obdržal se je pa kljub temu še nekaj časa, ker je izdeloval klor kot stranski produkt. Ko je pa nemška tvrdka Griesheim-Elektron izumila in uvedla takozvano alkalihloridelektrolizo, je predstavljalo to cenen vir klor, kar je zaključilo usodo Leblancovemu načinu izdelovanja sode. Nemški kemik Knietzsch je z izumom modernega kontaktnega postopka izpodrinil starodavno uveljavljen način pridobivanja žveplene kisline. Uporaba takozvanih katalizatorjev, ki so značilni za njegov postopek, so tudi drugače veliko koristili razvoju kemične industrije. Ko je pozneje uspelo s pomočjo električnega toka dušik iz zraka združiti s kisikom ter na ta način uresničiti sintezo solitrove kisline, je pozneje uspela Haber-ju in Bosch-u sinteza dušika in vodika, to je izum amonijaka. To je Nemčijo osvobodilo uvoza čilskega solitra ter ji hkrati omogočilo izvoz umetnega solitra.

Uporaba organske kemije je omogočila pri destilaciji črnega premoga pridobivanje bencola, iz bencola so začeli pozneje pridobivati anilin, ki je v Nemčiji služil kot podlaga za izdelovanje barv. Temu razvoju kemije je sledilo izdelovanje umetnih dišav, umetne svile, umetnih snovi itd. Vzpredno s kemično industrijo se je razvila tudi

farmaceutska industrija, ki je prinesla zdravniški veda dragocene pripravke kakor aspirin, antipirin, piramidon, veronal, salvarzan, germanin itd. Omejitve je še izdelovanje umetnega kavčuka ter pridobivanje bencina iz črnega in rjavega premoga ter razna razstreliva, ki jih uporablja sodobno vojskovanje.

Končno je naglasiti, da zavzema kemična industrija Nemčije vodilno mesto na svetu. To je pripisati višini nemške znanosti, podjetnosti in zmožnosti, kar je na področju kemije neovrgljivo doprineslo največji delež v korist človeštva. Zanimalo bo, da je tudi največja kemična tovarna na svetu nemška tvrdka I. G. Farbenindustrie A.-G., ki je nastala iz združitve mnogih kemičnih industrij. Njeni kemični izdelki predstavljajo po vseh delih sveta iskano in nad vse cenjeno blago.

## GOSPODARSKE VESTI

× **Turška zunanja trgovina.** Odkar je Turčija prekinila odnose s Nemčijo, so vedno bolj vidne težave v njeni zunanji trgovini. Nemčija namreč ni bila samo važen trgovski partner Turčije, temveč ji je hkrati omogočala zunanje trgovske stike preko njenegega ozemlja. Tako je na primer prekinjen ves trgovski stik s Švedsko.

× **Španske težave z izvozom oranž.** V pridelovalnem letu 1943-44 so v Španiji pridelali 500.000 ton oranž. Od tega so izvozili 238.000 ton, ostanek so pa uporabili doma. Bilanca nikakor ne zadovoljuje, ker so oranže izvozili po razmeroma nizkih cenah in ker produkcija zdaleka ne dosega pridelka izra časa pred meščansko vojno. Nekoč je znašal povprečen pridelek oranž 1-1,2 milijonov ton letno, izvoz je dosegel 800.000 do 1 milijon ton, domači konzum pa komaj 100.000 ton pri zadovoljivih izvoznih cenah.

## MALE VESTI

\* **Napišite na vse živilske karte svoje naslove!** To je predpisano in v interesu vseh potrošnikov. Trgovci namreč ne smejo prodajati na odrezke kart, ki niso označene z naslovom lastnika. V slučaju, da se založi ali izgubi živilsko karto, je naslov tisto sredstvo, ki omogoči morebitno vrnitev pravemu lastniku.

\* **Malenkostno znižanje obroka kruha.** Počenši z 68. dodelilno perijodo, ki se začne dne 16. oktobra 1944, se za malenkost zniža obrok kruha. Znižanje znaša za normalne potrošnike (zaključno opravičencev do dodatni kart z izjemo delavcev pri dolgotrajnem in nočnem delu) 200 g tedensko, pri deci do 6 let 100 g tedensko. Znižanje pri samooskrbovancih znaša 100 g tedensko. Neznani ostanejo obroki otrok od 6 do 10 let, mladoletnih od 10 do 18 let ter delavcev pri dolgotrajnih in nočnih delih. Po novi ureditvi znaša tedenski obrok kruha za normalne potrošnike v bodoče 2225 g.

\* **Določila k 60-urnemu delovnemu tednu.** Nemški narod stoji z vsemi svojimi silami v odločilnem štadiju svojega boja za obstoj. Nemški vo-

jaki delajo čudeže na vseh frontah. V velikem številu obratov opravlja elita našega delavstva že danes najvišje in najtežje naloge v pogledu storitev. Zato se mora prilagoditi delo tudi po vseh ostalih obratih totalni vojni vpostavi. Če zahteva delo in produkcija, se mora delovni čas možkih delovnih sil podaljšati na 60 ur tedensko. Izjema velja samo za dela, ki so nevarna zdravju. Delovni čas mladoletnih nad 16 let ter žen se določa pod istimi predpogoji na 56 ur tedensko. Dovoljenje za nadure do tega 56-urnega dela v tednu ni potrebno. Ostali zaščitni predpisi o delovnem času žen in mladoletnih ostanejo v polnem obsegu v veljavi kakor doslej. Podrobnosti o vsem tem so razvidne iz odredbe z dne 31. avgusta 1944, ki je izšla v listu Reichsgesetzblatt I na strani 191 in jo je šef civilne uprave za Spodnjo Štajersko uvedel tudi za svoje področje s posebno odredbo.

\* **Smrt blage žene.** V Marburgu se je za vedno poslovila od svojcev, prijateljev in znancev gospa Maria Wersel, ugledna gostilničarka in posestnica. Pokojna je uživala kot gostilničarka ugled, cenili in spoštovali so jo pa razen domačih tudi vsi, ki so poznali njene lepe in dobre značajne poteze.

\* **Sestanek Ortsgruppenführerjev Kreisa Marburg-Land.** Dne 20. septembra je priredil Kreis Marburg-Land šhod, katerega so se udeležili skoraj vsi Ortsgruppenführerji. Pri tem je Stabsleiter Pq. Nitzsche obrazložil potrebo ukrepov, ki so se izdali glede oddajnih predpisov, zadevajajoč kmetijske pridelke, nanašajoč se tudi na po tihpa ogrožena področja. Kreisführer Doboczky je nato popisal celoten političen položaj in njegov vzvratno delovanje na Kreis. Ortsgruppenführerjem je dal navodila za nadaljnje delovanje ter jih pooblastil za lastno postopanje v slučaju potrebe. Apel je zaključil z besedami: »Težave, ki jih premagujemo v času uveljavljanja, so samo mimoidejoča značaja. Po zaslugi naše nezmotljive vere v poslanstvo Reicha jih bomo zmogli v tovariški skupnosti.«

\* **Odlikovanje železničarjev.** Na velikem apelu železničarjev železniškega ravnateljstva Villach je President Dr. Zechmann izročil vidne znake odlikovanja tistim članom svoje posade, ki so se obnesli in uveljavili pri obrambi letalskih napadov. Med odlikovanci je bila tudi železničarka.

\* **Zborovanje mladine.** Dne 21. septembra so na šolskem dvorišču višje šole v Marburgu priredili apelo učencev in učenk, ki ga je otvoril ravnatelj šole Dr. Franz Kleindienst. V svojem otvoritvenem govoru je povdaruil enotnost in sodelovanje med šolo in organizacijo Deutsche Jugend. Nato je spregovoril Bannführer Sturm ter obdelal vojnopolitični položaj, ki postavlja nemški narod pred odločitve. Opirajoč se na zgodovinske vzgleda, je naglasil, da zmagajo vedno »isti, ki ne izgubijo volje do boja ter vztraja do cilja. Danes smo vsi na fronti in povsod kjer stojimo, moramo držati naše odseke. Prišli bodo tedni, ko bo morala mladina obojega spoila dokazati, da zasluži ime mladina Adolf-a Hitler-ja.«

## Barbara von Cilli — nemška cesarica

Iz spodnještajerske zgodovine

Naša lepa Spodnještajerska je že od pamtiveka sestavni del nemškega Reich-a. Germanska plemena Gotov, Vandalov in Langobardov so se tu med preseljevanjem narodov naselila in obdelovala zemljo naše domovine. Ta germanska plemena so postala avtohtona in tako se še danes preteka po žilah naših Spodnještajercev njihova kri.

V 5. in 6. stoletju so prišli Vendi kot podložniki divjih Avarov v naše doline in zasedli prazne doline. Stari Vendi so bili pastirski plemo. Prestali, da bi se zoperstavliali divjim Avarom, so poklicali Nemce na pomoč. Nemci so te divje tolpe pregnali, obenem po so prinesli kulturo. V deželo so prišli nemški vojskaki, trgovci, rokodelci in kmetje. Gradili so mesta, Vende pa so učili uporabljati plug, gojiti boljše živino, hmelj, vinski trto itd. Na strategično važnih mestih in na strmih hribih so gradili nemški vitezi svoje gradove.

Med spodnještajerskimi plemenitaji so bili celjski grofje najmočnejši in najbogatejši plemiči. Izhajali so iz rodbine Sannega. Njihov gradič se je nahajal v Savinjski dolini. Pridobili so si vedno več premoženja ter se končno preselili v Cilli

Vladali so na gradu Ober-Cilli. Ker so bili zelo bojevitni, so se pogostoma udeleževali oboroženih spopadov z vsemi sovražniki Nemčije.

Bojev proti Turkom, takratnim največjim sovražnikom Reicha, se je udeležil tudi grof Hermann II. Celjski. Muslimani so napadli cesarsko vojno pri Nikopolu v Bolqariji ter jo skoraj uničili. Cesar sam je komaj zbežal in Hermann II. mu je rešil življenje.

Kasneje je nemški cesar Sigismund obiskal mesto Cilli. Njemu na čast so priredili posebne slavnosti in veselice. Na eni izmed teh veselic v mestnem gradu (današnja Burqaserne) je Sigismund spoznal lepo Hermannovo hčerko Barbaro. Cesar se je vanjo zaljubil in je zaprosil očeta za roko. Poroka se je vršila 11. novembra leta 1408. Celjanka na nemškem prestolu Veselje in vriskanje srečnih Celjanov ni imelo ne konca in kraja. Po štirinajstnevni gostiji, polni bleška in razkošja, sta si Sigismund in Barbara ogledata spodnještajerske kraje. Prebivalci so visokima gostoma povsod priredili leb sprejem. Cesarska dvojica se je nato vrnila zopet v Cilli, odkoder sta odpotovala v svojo prestolnico.

Barbara je prišla vsako leto v domovino in je

pri tej priliki obiskala svoje prijatelje in znance. Posebno pri srcu ji je bil kraj Tüchern. To naselbino so celjski grofje sploh zelo ljubili. Tüchernski grb je tudi sličen celjskemu, samo da imajo Tüchernčani namesto treh zvezd le dve zvezdi na plavem polju.

Po smrti cesarja Sigismunda je živela vdova Barbara sama na svojem gradu v Prazi. Takrat je bila Praga glavno mesto nemškega Reicha in središče nemške kulture. V Prazi je bila ustanovljena tudi prva nemška visoka šola. V 69. letu svoje starosti je postala Barbara, nekaj nemška cesarica in najlepša žena svoje dobe, žrtev grozne kuče. V jeseni leta 1450 so jo položili v kraljevski grobnici v Prazi k večnemu počitku. Tako je našla nekaj skromna grofica Barbara Celjska, doma iz najjužnejšega kraja velikega nemškega Reicha, svoj grob daleč od svojega rojstnega kraja. Za nas pa je dejstvo, da je bila Celjanka nemška cesarica, najboljši dokaz za trditve, da je Spodnja Štajerska od pamtiveka pripadala k Reichu kakor je tudi v ostalem njena zgodovina najtesneje povezana s pestro nemško zgodovino.

Od Save do Severnega morja je vladal nemški cesar Sigismund in njegova žena je bila spodnještajerska dekla, lepa, zala in pametna grofica Barbara. To je živ dokaz, da je spodnještajerska dežela vedno pripadala k nemškemu Reichu in njegovemu življenjskemu prostoru

E. Paidasch (Cilli)

## HRABRI SPODNJEŠTAJERC

Za hrabro zdržanje pred sovražnikom na fronti so dobili **Eisernes Kreuz II. Klasse**: Gefreiter Franz Sidaritsch iz Puschendorf; Gefreiter Andreas Herina iz Paulsdorfa; Grenadier Anton Frank in Grenadier Josef Platowschek iz Ortsgruppe Marburg V; Soldat Josef Koren, Ortsgruppe Thesen, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Josef Pflieger iz Untersteinza, Ortsgruppe Oberradkersburg, Kreis Luttenberg; Oberjäger Hermann Kowatsch in Gefreiter Rudolf Meßner iz Ortsgruppe Hohenmauthen, Kreis Marburg-Land.

**Kriegsverdienstkreuz II. Klasse mit Schwertern** so dobili: Meister der Technischen Nothilfe, Dipl. Ing. Hans Goll in Zugwachtmeister der Technischen Nothilfe Walfried Robitsch, oba pri TN-Einsatzkommando Untersteiermark.

\* 2. oktobra je začetek zimskega časa. Letni čas zaključimo letos v noči od 1. na 2. oktober. Dne 2. oktobra ob 3. uri zjutraj je premakniti ure za eno uro nazaj. Normalni čas se bo zamenjalo zopet dne 2. aprila 1945 ob 2. uri zjutraj za uvedbo novega letnega časa.

\* Bolgarski državljani se morajo javiti. Pri najbližji krajevni policijski oblasti se morajo javiti vsi bolgarski državljani, ki živijo na področju Velike Nemčije in so starejši kakor 15 let, medtem ko prijavitelj izpod 15-letne njihovi zakoniti zastopniki.

\* Deset let težke ječe za 13 povzročiteljev umetnih splavov je dobila pred sodiščem v Grazu 39-letna Theresia Steinberger iz Bärenbacha, Kreis Voltsberg. Sodišče ni moglo izreči smrtne kazni, ker so se zločini izvršili še pred uvedbo odredbe o zaščiti mater, ki predvideva za taka hudodelstva smrtne kazen.

\* Živilske karte se sprejemajo v kraju stanovanja. To velja za vse, ki menjajo svoja bivališča ter je dolžnost in predpis, da se v takih primerih odjavijo oziroma prijavijo pri pristojnih uradnih Kartenstellen. To velja tudi za vse ostale nabavne izkaze, velja pa seveda tudi za tiste, ki s svojimi obrati in upravami menjajo kraje svojih bivališč. Merodajen je kraj bivanja, ne da bi se oziralo na morebitno ne opuščeno stanovanje v starem kraju pred preselitvijo.

\* Posteljzahn na poštah naketih. Številka poštnega okrožja (Postleitzahl) pospešuje razpošiljanje in dostavo, poštne uprave pa na ta način pomagajo številni delovne sile za totalno vojno vpostavo. Da bi se to doseгло tudi pri poštno-paketnem prometu, je potrebno, da se napiše na poštne pakete 4-5 cm velike in prav posebno dobro vidno in čitljivo Postleitzahl s kakim temnim svinčnikom. To omogoča na poštah v paketnih prostorih in na kolodvorskih peronih tudi pomoči in pri slabih razsvetljavi hitro in lahko čitanje oziroma sortiranje in, kar je glavno, brzo dostavo.

\* Dopusti zaposlenih žen. Predpis o dopustu v delu se nahajajočih žen v času, ko pridejo na dopust njih možje-vojaki določa sledeče: »Naštelno imajo omejene žene, ki delajo poklicno, pravico do 18 dnevni dni dopusta v dopustnem letu, če je mož bil najmanj tri mesece odsoten od doma, in sicer na predlog. To velja tudi za žene, ki so zaposlene samo polredno. Na čas od 18 delovnih dni se mora zakonski ženi pripadati plačan počitniški dopust vračunati. To drži tudi kljub omejenih omejitvah v dovoljevanju dopustov. Reichstreuhänder der Arbeit (zaupnik Reicha za delo) lahko iz vojno-gospodarskih razlogov zniža dopust od 18 na 12 dni.«

\* Preskrba očal za vojaške obveznike. Izšel je odlok vrhovnega poveljstva oborožene sile, da se bo (dokler traja vojna) vsem vojnim obveznikom in vojnimi prostovoljcem, v kolikor so za vojno sposobni ali pa pogodbo za vojno sposobni, izdalo že pri naboru, morebiti s pritegnitvijo strokovnega zdravnika, predpis za nošenje očal, ako so jim ista potrebna. Dotični obvezniki ali prostovoljci dobijo nakaznico, da si takoj po naboru preskrbijo pri pogodbenem optiku oborožene sile očala za službo in očala za masko. Vozne stroške do optika poravnava Wehrbezirkskommando. V izjemnih slučajih, morda pri postavljanju Uk, se lahko opusti predpisovanje in nabava očal, kar se pa zniža takoj po vstopu v vojaško službo.

\* Vojne poškodovance šolajo za občinsko in upravno službo. Gemeindevorwaltungsschule Steiermark v Grazu je doslej izsolala v 27 učnih tečajih kakih 700 vojnih poškodovancev ter jih pripravila za vstop v občinsko in upravno službo. V svrhu uspešnejšega nadaljevanja je imenovana

šola uredila sedaj v Mürrzuschlagu bivši hotel »Steirerhof«, kjer bodo učni prostori in stanovanja za 35 učencev. Tečaj se deli v tri dele: prvotno je trimesečni teoretični pouk v zavodu. Temu sledi dvomesečno praktično delo v občinskih upravah, kjer bi gojenci radi postali nameščenci, kar je v največjih primerih izvedljivo. Zaključek tvori štiritedensko teoretično šolanje zopet v Mürrzuschlagu, ki je povezano s polaganjem zaključnega izpita. Izpit opravičuje do nastavitve kot uradnik srednje službe (Mittlerer Dienst, Sekretärlaufbahn). Tako skrbí Nemčija za svoje v vojni poškodovano moštvo!

\* Poenostavljenje določil o domači žganjekuhi. Kmetovalci, ki so bili opravičeni izdelovalci žganja, ki ni podvrženo monopolnim oddajam, so morali to doslej vsakoletno prijaviti pristojnim carinskim uradom potom posebnega obrazca (Jahresanzeige für den Hausbrand). Sedaj je pa Reichsfinanzminister odredil, da lahko izostane to prijavljanje, dokler traja vojna. Opravičenci do izdelovanja domačega žganja, ki želijo v pridelovalnem letu 1944-45 (od 1. oktobra 1944 do 30. septembra 1945) kuhati monopolne oddaje prosto žganje, jim do 15. oktobra 1944 ni potrebno predlagati letnih prijav. Pač pa morajo, kakor doslej, prijaviti vsako tako žganjekuho pristojnim carinskim uradom v dveh izvodih na obrazcu »Anmeldung für den Hausbrand«. Prijava prve žganjekuhe velja v pridelovalnem letu hkrati kot letno poročilo.

\* Odlikovan zdravnik. Führer je odlikoval z redom Ritterkreuz des Kriegsverdienstkreuzes profesorja Dr. Kreuz-a, rektorja univerze v Berlinu ter šef-zdravnika izrednih lacaretov.

\* Jesenske sportne tekme v Marburgu. Minulo soboto in nedeljo se je v Marburgu vršila jesenska sportna tekma organizacije »Deutsche Jugend«. Že v soboto jutro je bilo živahno vrvenje. Pimpfi in mala dekleta so dali iz sebe vse svoje najboljše moči, da bi dobili listino ali pa značko o doseženem sportnem uspehu. Pa tudi v nedeljo je mladina pokazala svojo strumno držo ter podala dokaz svojih telesnih sposobnosti, ki so predstavljale zaključek polletnega udeleževanja. Zmagovalce so počastili s primernimi govori ter izročitvijo priznanih listin in značk.

\* Kaznovano razmerje z voljnimi ujetniki. Sodišče v Leobenu je kaznovalo 20-letno Mario Schmedler iz Röttsch-a, Kreis Judenburg, ker je leta 1943 vzdrževala z več vojnimi ujetniki nedovoljena razmerja in prelomila delovno pogodbo, na dve in pol leta težke ječe. Obsojenka je bila že predkaznovana radi tatvine in preloma delovne pogodbe.

\* Stavljajte predlog! Včasih se človek tudi od živali lahko nekaj nauči. Na primer polet po zraku s pomočjo letal se je v svojih prvih poskusih opiral na načini ptičjega poleta. Marsikateri človek se je učil plavanja po vzgledu raznih vodnih živali. Primitivna ljudstva brez civilizacije so in še danes posnemajo razne živali v načinu obrambe pred sovražnikom, v načinu skrivanja pred vrančnimi napadoma, prebrodenju jarkov, rek, strmin itd. Najbolj pametni ljudje se lahko od omejenega človeka nekaj naučijo. Marsikdo ima dobre zamisli, ki jih sam ne more uresničiti. Zato je v interesu vseh, da stavljajo na naslov Feldpostnummer 08000 svoje predloge za totalno vojno vpostavo. Kierkoli se lahko nekaj, kar služi vojni in njeni zmaji, izboljša, popravi, odpravi ali pa na novo uvede, je to napisati na papir ter poslati brez poštne na imenovani naslov. Predloge je pisati kratko in jedrnat, navesti je pa tudi naslov odpošiljatelja.

\* Ustavitev poštnih pošilk na Finsko. Pošiljanje pošte na Finsko je ustavljeno. Pošte ne bodo sprejemali nobenih pošilk, na poti se nahajajoče pošiljke pa se bo vrnilo odpošiljateljem.

\* Smrt priletnega Trifalčana. V Trifailu je umrl eden najstarejših domačinov, prevžitar, Michael Saberloschnik, star 91 let.

\* Ustanovitev odlikovanja za železničarke. Prometni minister je ustanovil značko (Dienstnadel) v bronu, srebru in zlatu, ki jo bodo podeljevali železničarkam v znak posebnega odlikovanja v železniški službi v času vojne.

\* Deset sinov v vojaški službi. Zakonca Karl Richard in Theresia Dax v Neuburg a. d. Donau imata 8 sinov in 2 pastorka pri vojakih. Enajsti sin pa dela v neki oboroževalni industriji. Od osem sinov, ki se nahajajo vsi na raznih frontah pri raznih vrstah orožja, so bili doslej ranjeni že trije, ki so se pa po ozdravljenju takoj vrnili zopet na bojišča.

\* Slovo od junaško padlega Wehrmanna. Minulo soboto so v Sachsenfeldu položili v hladno

zemljo Antona Korent-a, ki je padel kot Wehrmann v boju s tolpami. Od pokojnika so se poslovili njegov Kompanieführer, Obertruppführer Böbner v imenu Wehrmannschafts-Standarte ter Ortsgrupepnführer Pg. Steinböck kot zastopnik Ortsgruppe in Pg. Kindlhofer v imenu Kreisleführerja. Sprevod je olepšal z zastavo častni vod Wehrmannschafta, dekleta Ortsgruppe Sachsenfeld so mu pa zapela zadnje pesem.

\* Počitniški dopusti za delavce oboroževalne industrije. Reichserholungswerk DAF bo tudi v bodoči zimi v omenjenem številu nadaljeval s počitniškimi dopusti za delavce oborožitve, rudarstva in kmetijstva.

\* Poenostavljen sestavljanje Bezugscheinov je odredil Reichswirtschaftsminister. Gre za Bezugscheine, ki so namenjeni zadnjim potrošnikom. Na mesto dosedanje navedbe imena in naslova, bodo glasili sedaj samo na imejtelja (Inhaber).

\* Vsaka izstrelitev iz »V 1« uniči povprečno 400 hiš. Tako je izjavil angleški minister za narodno zdravje Sir Henry Willink ter dejal, da je to nemško orožje pravcato »hudičevno orožje«.

\* V brivnicah se brijejo stranke same. Ta sistem je uvedel lastnik brivke obrti v Teutoburger Waldu. Ker nima ne pomočnikov in ne vajencev, se bavi sam s striženjem, medtem ko imajo britja potrebni moški pri niem na razpologo ves brivski pribor, da se obrijejo v njegovem lokalu sami, za kar plačajo mali prispevek.

\* Križanje krompirja s paradiznikom je uspelo po triletnih poskusih vzgojitelju rastlin Back-u v Hörse-ju pri Hobru. Cvet tega novega krompirja je podoben paradiznemu cvetju medtem ko izgleda rastlina sama kakor navadna krompirjeva rastlina. Gomolj, ki so mu dali ime Hörse, ima rumeno meso in je nekoliko močnat. Okus se seveda tudi razlikuje od ostalega krompirja.

\* Radetzky. Letos je minulo 86 let, odkar je umrl zgodovinsko znani avstrijski feldmaršal grof Radetzky, ki je štel med največje vojskovodje svoje dobe. Starejši Spodnještajerci se še spominjajo pripovedovanja svojih dedov in pradedov o vojnih pohodih, v katerih jih je vodil Radetzky od zmage do zmage. Može Spodnje Štajerske so stali kot vojaki pod njegovim poveljstvom največ v bojih in vojnah v današnji Italiji, kjer so mu s svojo hrabrostjo pomagali dobojevati njegove največje zmage. V bivši avstrijski in tudi nemški oboroženi sili so najlepše čislali spomin slavnega vojskovodje s takozvanim Radetzky-maršem, koračnico, ki jo je uglasbil slavni skladatelj Johann Strauß (oče) in jo je smatrali med najbolj priljublene, kar bo verjetno tudi ostalo. Grof Josip Radetzky se je rodil kot sin čeških staršev dne 2. novembra 1766 v Trzebnitz-u pri Klattau-u na Češkem, umrl je pa 5. januarja 1858 v Milanu v Italiji.

\* Trgovine izposojajo likalnike. Oberbürgermeister nekega velikega nemškega mesta je objavil svojemu prebivalstvu, da imajo gotove trgovine v svojih lokalih na razpologo električne likalnike, ki si jih domačinstva lahko izposodijo za razne dneve v tednu proti malenkostni odškodnini. Zamisel ni slaba ter bo brezdvomno našla posnemalce, razširljiva je pa seveda tudi še na razne druge vsakodnevne predmete, ki jih primanjkuje in jih radi vojne ni možno izdelovati in kupiti.

## Deutsche Reichs-Lotterie

Ober 100 Millionen RM  
= 480 000 Gewinne und 3 Prämien

6 × 500 000

3 × 300 000

3 × 200 000

18 × 100 000

24 × 50 000 usw.

Lospreise je Klasse für

1/3, 1/4, 1/6, 1/12, 1/24, RM.

Ziehung 1. Klasse am 13. und

14. Oktober 1944.

Ich bestelle hiermit

1/2, 1/4, 1/6, 1/12 Los

Nichtgewünschtes bitte streichen

Name: .....

Wohnort: .....

Straße: .....

## WESACK

Staatliche Lotterie-Einnahme

(12a) Marburg-Druck - Harcomp. 25

Postcheck-Konto: Wien 1164 02

838 Fernsprecher: 20-97

**OSRAM**

*macht vieles leichter:  
- auch das  
Haushalten.*

OSRAM vermindert zwar die Beleuchtungskosten zu einem nur kleinen Haushaltsposten; die Lampen aber, die wir im Zeichen des totalen Krieges still legen, werden später zu leuchtenden Brücken in unsere neue Welt.

OSRAM

*viel Licht für  
wenig Strom!*



**Hinweise**

**zum Sparen**

sind Forderungen der Gegenwart, um über Mangelzeiten hinwegzuhelfen. Die Waffen für den Sieg gehen jetzt vor, und auch „Rosodont“ muß deshalb sparsam gebraucht werden.

**Rosodont**  
Bergmanns feste ZAHNPASTA

**OGLAŠUJTE!**

**NEUES** Pulver für Wuchs und Mästung der Schweine  
**REDIN**  
mit garantiertem Erfolg



Zentraldrogerie Emil Thür  
Marburg (Drau), Herrng. 33

Tieferschütternd geben wir die traurige Nachricht, daß unser Teuerstes auf Erden, die allerliebste Mutter, Großmutter, Schwiegermutter, Schwester und Tante, Frau

**Mathilde  
Janschekowitsch**

am Donnerstag, den 21. September 1944, im Gaukrankenhaus Marburg-Drau gestorben ist. Die Beerdigung fand am Samstag, den 23. September, um 16 Uhr, am Friedhof in Drauweller statt.

Senschaug-Jörgendorf Marburg (Drau), Belgrad, den 22. September 1944.

In tiefer Trauer:

Josef Janschekowitsch, Gatte; Anton und Martin, Söhne, Elisabeth, Maria und Theresia, Töchter; Maria Maria, Mutter; Elisabeth Irgoltsch, Schwester; Franz Keketi und Franz Rischner, Schwiegersöhne; Mimi, Schwiegerschwester; Enkel und Enkelinnen und alle übrigen Verwandten.

540

Schwer traf mich die traurige Nachricht, daß mein innigstgeliebter, guter Mann und fürsorglicher Vater, Bruder und Schwager Herr

**Franz Krnz**

Gend. Hauptwachtmeister

am 8. September 1944 im Alter von 44 Jahren gefallen ist,

Tüffer, Frauhelm, Kranach, den 14. September 1944.

In tiefer Trauer: Aloisia Krnz, Gattin; Franz, Gottfried, Johann, Söhne; Juliane, Mutter; Geschwister sowie alle übrigen Verwandten.

839

Wir geben die traurige Nachricht daß unser lieber Sohn und Bruder

Obergefreiter

**Fritz Hoischer**

im 21. Lebensjahre an der Ostfront, am 23. August 1944, den Heldentod fand.

Großsonntag-Zimmendorf, am 27. September 1944.

In tiefer Trauer: Alois und Rosa, Eltern; Alois, Bruder; Emma und Franziska, Schwestern; Maria Hoischer, Großmutter; und alle übrigen Verwandten.

649

Tiefbetrübt geben wir die traurige Nachricht, daß unsere liebe Gattin, unsere Mutter und Schwester, Frau

**Theresia Wretzl**

geb. Tscherne

am 25. September 1944, um halb 5 Uhr, im 59. Lebensjahre nach langem schwerem Leiden sanft entschlafen ist

Das Begräbnis der teuren Verstorbenen findet am Donnerstag, den 28. September 1944, um 10 Uhr, vom Trauerhause Oberköttsch Nr. 34 auf den Orstfriedhof statt.

Marburg-Drau, Oberköttsch, am 26. September 1944.

In tiefer Trauer:

Gottfried Wretzl, Gatte; Berta Kmetitsch, Konrad, Gottfried, Theresia, Kinder; Anna Tscherne, Mutter; Lina Eicholzer, Mitzi Zaff, Anna Retschnik, Franz Tscherne, Geschwister.

647

In unermeßlichem Schmerz gebe ich die für mich noch unfaßbare Nachricht, daß mein liebes Töchterchen

**Hermine Butschek**

geb am 27. Dezember 1943, am 17. September 1944 nach schwerem Leiden gestorben ist.

Wien XXIV, Mödling, Römerbad, am 19. September 1944.

In tiefer Trauer:

Aloisia Butschek, Mutter, sowie alle übrigen Verwandten.

**ENERGIEVERSORGUNG SÜDSTEIER-MARK AKTIEGESELLSCHAFT.**

Die Koksverbraucher werden aufgefordert ihren Koksrückstand der Periode 1. Juni bis 30. September 1944, bis 30. September 1944 abzuholen, da sonst darüber zugunsten anderer verfügt wird.

Die Gaswerke Marburg und Cilli, 843.

In tiefstem Schmerz gebe ich die traurige Nachricht, daß mein bester Gatte, unser guter Vater und Bruder

**Ludwig Jarz**

Telegraphenarbeiter

am 16. September 1944, im Alter von 40 Jahren, in Ausübung seines Dienstes in Frankreich bei einem Terrorangriff schwer verwundet wurde und seinen Verletzungen in einem Lazarett erlag. Marburg-Drau 19. 9. 1944.

In tiefer Trauer:

Mathilde Jarz, Gattin; Franz, Stefan, Söhne; Rosa Jarz, Mutter; Stefan und Franz, Brüder. 634

Mein einziger geliebter Sohn und Bruder

**Franz Perschack**

44-Panzer-Grenadier

ist am 28. Juni 1944 bei den schweren Abwehrkämpfen an der Invasionsfront gefallen.

Wachsenberg, am 23. September 1944

In tiefer Trauer:

Franz Perschack, Vater; Aloisia, Schwester. 639

**Kleiner Anzeiger**

**Zu verkaufen**

Pferd, 14 Monate alt, zu verkaufen. Anfragen bei Pilberschek Alois, Anblick 23, bei Plankenstein. 644-3

Verkaufe ovales Auszugstisch, Nußholz poliert, stark gebaut, um 150 RM. J. Putschek, Marburg-Drau, Triesterstraße Nr. 57. 650-3

**Zu kaufen gesucht**

Raue 50 bis 60 kg schweres Schwein auf Einkaufsschein. Anschrift: Tsch. A., Luisengasse 113, Thesen bei Marburg. 648-4

„Stajerski Gospodar“ vom Jahre 1941 und 1942, komplett, zu kaufen gesucht. Umek Martin, Fraustadnerstraße 33, Drauweller. 646-4

Kaufe guterhaltene Fässer. Alois Leber, Unterkunigund 19, Post Kunigund. 643-4

**Stellengesuche**

Ökonom, Absolvent der Wein-, Obst- und Ackerbauschule mit langjährigen Zeugnissen, sucht Posten. Zuschriften unter „Ehrlich und nüchtern“ an die Verwaltung des Blattes 645-5

**Offene Stellen**

Winzerfamilie, brave und ehrliche, mit 4-5 Arbeitskräften, auf einen schönen Weingutsbesitz gesucht. Der Posten ist sofort oder am 8. November beim Winzerwechsel anzutreten. Anschrift erliegt in der Verw. d. Bl. 800-6

Winzer mit 5 Arbeitskräften wird gesucht. Farbenhandlung Sabukoscheg, Edmund-Schmid-Gasse 9, Marburg/Dr. 833-6

Tischlerlehrling wird sofort aufgenommen. Ignaz Griletz, Cilli, Eschebacherstraße 23. 842-6

Suche ehrliche, fleißige Winzerfamilie für Weingarten in der Nähe Marburgs. Zuschriften unter „Winzer“ an die Verw. des Blattes. 841-6

Gesucht wird eine Wirtschaftlerin für größeren Hof, Pflanzengarten, Verköstigung von 3-5 Leuten, Betreuung des Geflügels, von 3-4 Schweinen (Schweinemagd ist da) Aufsicht bei 3 Kühen, Ordnung halten im Hofe. Angebote an die Administration des Blattes unter „Wirtschaftlerin“. 840-6

Ruhiges Winzerhepaar mit Arbeitskenntnis im Obst-, Garten Feld- und Weinbau sowie Viehhaltung, wenn möglich mit drei bis vier Arbeitskräften für Dauerstellung in der Untersteiermark wird sofort aufgenommen. Offerte unter „Eilpost!“ an die Verw. des Blattes. 638-6

Fußbinder per sofort gesucht für Obst- und Weinbauschule Marburg/Drau. 627-6

Drei bis fünf Arbeitskräfte für Winzerei am Stadtrand werden aufgenommen. Reiser, Marburg-Drau, Girmayerstraße 2. 851-6

**Heirat**

Winzer, 47 Jahre alt, Witwer wünscht zwecks Ehe Bekanntschaft mit Fräulein von 30 bis 35 Jahren. Zuschriften an die Verwaltung des Blattes unter „Witwer“. 641-12

**Funde - Verluste**

Lederhandschuh lichtbraun in Pötschach von der Brücke bis Bahnhof verloren. Abzugeben gegen gute Belohnung bei Anton Podgorschegg Landwirt, Pötschach Nr. 38. 642-13



**AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN**

Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark  
Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

**BEKANNTMACHUNG**

Betr.: Einkellierung von Speisekartoffeln.

Wie im Vorjahr wird auch heuer dem Verbraucher wieder die Möglichkeit geboten, Kartoffeln einzukellern. Die Einkellerungskartoffeln können entweder beim Verteiler oder direkt beim Erzeuger bezogen werden. Die Einkellerungsbetrag für die Zeit vom 13. November 1944 bis 22. Juli 1945 (neun Zuteilungsperioden) 100 kg für Kinder bis zu drei Jahren 50 kg. Beim Bezug der Einkellerungskartoffeln beim Verteiler dürfen vorläufig nur 50 kg je Einkellerer gegeben werden. Die Ausgabe der restlichen 50 kg darf erst nach Aufruf vorgenommen werden. Im Erzeuger-Verbraucherverkehr sind bei Vollerzeugung, um einen zweimaligen Transport zu vermeiden, die 100 kg Kartoffeln auf einmal zu beziehen.

Der Verbraucher, der beim Verteiler die Kartoffeln beziehen will, hat den Bezugsausweis für Speisekartoffeln für die 69. bis 77. Zuteilungsperiode dem Verteiler bis längstens 1. Oktober 1944 vorzulegen. Die Lösung eines Einkellerungsscheines unterbleibt in diesem Falle. Die 50 kg Kartoffeln sind vom Verbraucher für die Zeit vom 13. November 1944 bis 18. März 1945 zu beziehen. Der Verteiler hat sämtliche Wochenabschnitte für die 69. bis 72. Zuteilungsperiode und vor der 73. Zuteilungsperiode die Wochenabschnitte I und II zusammenhängend von dem Bezugsausweis für Speisekartoffeln abzutrennen.

Beim Bezug von Einkellerungskartoffeln auf Grund eines Bezugsausweises für Speisekartoffeln für Kinder bis zu drei Jahren sind die 50 kg auf einmal zu beziehen und vom Verteiler sämtliche Wochenabschnitte vom Bezugsausweis abzutrennen.

Die Übernahme der Belieferung hat der Verteiler durch Aufdruck seines Firmenstempels auf der auf den Bezugsausweis hierfür vorgesehenen Stelle anzuerkennen.

Der Verteiler hat die zusammenhängend abgetrennten Wochenabschnitte gesondert von den Wochenabschnitten für den laufenden Bezug dem zuständigen Ernährungsamt bis längstens 14. Oktober 1944 einzureichen, das über die entsprechende Menge Speisekartoffeln einen Bezugschein A. der mit einem E zu kennzeichnen ist, ausstellt.

Die Verbraucher, die beim Erzeuger die Einkellerungskartoffeln beziehen wollen haben bis zum 1. Oktober 1944 ihrer Kartenanzahlbestelle den Bezugsausweis für Speisekartoffeln für die 69. bis 77. Zuteilungsperiode vorzulegen. Bei Vollerzeugung werden von der Kartenanzahlbestelle sämtliche Wochenabschnitte des Bezugsausweises für Speisekartoffeln zusammenhängend abgetrennt und den Verbrauchern zwei Einkellerungsscheine für je 50 kg ausghändigt. Bei Teilerzeugung ist dem Verbraucher ein Einkellerungsschein über 50 kg für die Zeit vom 13. November 1944 bis 18. März 1945 gegen Abtrennung sämtlicher Wochenabschnitte für die 69. bis 72. Zuteilungsperiode und der Wochenabschnitte I und II der 73. Zuteilungsperiode von der Kartenanzahlbestelle auszubehalten. Bei Vorlage eines Bezugsausweises für Kinder bis zu drei Jahren ist gegen Abtrennung sämtlicher Wochenabschnitte nur ein Einkellerungsschein zu 50 kg auszugeben.

Die Verbraucher haben sich vor Lösung der Einkellerungsscheine zu vergewissern, daß sie auch tatsächlich die Kartoffeln bei einem Erzeuger beziehen können.

Die Einkellerungsscheine müssen von den Verbrauchern vor der Lieferung von Kartoffeln spätestens jedoch Zug um Zug dem Erzeuger übergeben werden. Der Erzeuger hat die Einkellerungsscheine dem zuständigen Ortsbauernführer zum Umtausch in Kontrollscheine zu übergeben. Bei Zustellung von Kartoffeln durch den Erzeuger an den Versorgungsberechtigten dient der Kontrollschein als Transportbegleiterschein. Bei Selbstabholung durch den Verbraucher ist von diesem bei der Kartenstelle eine Bescheinigung anzufordern, welche Menze er auf Grund der abgegebenen Einkellerungsscheine mitzuführen berechtigt ist. Diese Bescheinigung gilt für den Verbraucher als Transportbegleiterschein.

Die Verbraucher sind für die Zeit, für die sie Kartoffeln eingelagert haben, vom laufenden Kartoffelbezug ausgeschlossen.

857

Im Auftrage: gez. Lungershausen.

**Verschiedenes**

Abgängig! Knabe, 12 Jahre alt, blond, Name Markl Johann abgängig. Nachrichten über den Verbleib sind an die Adresse Borovnik Paula, Custorzagasse 28, Marburg-Drau, zu senden. 637-14

**UPOŠTEVAJTE**

PREDPIS  
LETALSKE  
ZASCI TEI